

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การวิจัยเรื่อง ศักยภาพในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2) เพื่อระบุมุมมองความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อองค์ประกอบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทั้ง 5 ด้าน ของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ และแบบสอบถามบุคคลที่เกี่ยวข้อง และรวบรวมข้อมูลจากคนในชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 118 คน และนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 100 คน รวม 218 คน โดยใช้วิธีการนำเสนอผลการวิจัย วิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย และความเรียงให้เกิดความสอดคล้องและครอบคลุมประเด็นเนื้อหาของการวิจัยครั้งนี้ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยแบ่งเป็นส่วนๆ ต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว

ส่วนที่ 2 ข้อมูลของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวต่างชาติ เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพการท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว

ส่วนที่ 3 ข้อมูลของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีต่อการประเมินความพึงพอใจขององค์ประกอบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 5 ด้าน ของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว

เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว เป็นเมืองหนึ่งที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่มีความยั่งยืน และมีวิถีชีวิตที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่อุดมสมบูรณ์ เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว โดยเฉพาะพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ทำการเกษตร การค้าขายธุรกิจต่างๆ และยังเป็นเมืองที่มีเศรษฐกิจพอเพียง ใช้ไฟฟ้า ใช้ระบบการสื่อสารทางโทรศัพท์ มีโรงเรียน เป็นต้น ประกอบมี 28 ชนเผ่า ที่มีการดำรงชีวิตแบบดั้งเดิม มีการสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ และมีการส่งเสริมอาชีพที่มีความหลากหลายในแต่ละหมู่บ้านของตน เช่น การทำนา ทำสวน อื่นๆ ที่เกิดจากความสามารถของตนเอง ที่สามารถสร้าง

รายได้เพิ่มและความมั่นคงในครอบครัวหรือชุมชนภายในแต่ละบ้านที่มีกิจกรรมที่โดดเด่น เช่น การทอผ้าไหมที่มีมาตั้งแต่ปู่ย่าตายาย การเงินฝ้าย มีการผลิตกระดาษจากหน่อไม้ และมีการจักสาน ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่นิยมภายในชุมชน และเป็นกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมไม่ว่าจะเป็นด้านวิถีชีวิตของชนเผ่า และมีวัฒนธรรมที่น่าสนใจ การแต่งกายด้วยชุดของชนเผ่า การร้องเพลงของชนเผ่า การฟ้อนรำ การประกอบพิธีบายศรี และอื่นๆ เป็นต้น ส่วนใหญ่ประชาชนในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว เมืองห้วยทรายมีจำนวนประชากร 5,000 คน มีหญิง 85,515 คน และมีบ้านจำนวน 265 บ้าน มีครัวเรือน 3,019 ครัวเรือน และเป็นเมืองที่อยู่ระหว่างการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นจุดแวะพักของนักท่องเที่ยวที่เดินทางผ่านเส้นทาง R3A (Road of Thailand Laos China Asia) ซึ่งเป็นเส้นทางเศรษฐกิจทางภาคเหนือของประเทศลาว และมีศูนย์การค้าครบวงจร ผ่านบ้านน้ำจ้างและมีบ้านคอนจิกที่มีการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมของบรรดาชนเผ่าชาแม้น นอกจากนี้ ยังมีบ้านท่าฟ้าและบ้านประนะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม ทั้งสามชุมชนนี้ เป็นชุมชนเป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนให้มีความยั่งยืน และในเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ยังมีปัญหาในเรื่องของการรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวและการกำหนดกลยุทธ์เข้ามาใช้ในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนให้มีความยั่งยืน เพราะเมืองห้วยทราย มีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว และรวมไปถึงภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวชุมชนในเรื่องวัฒนธรรม วิถีชีวิตของบรรดาชนเผ่าที่เป็นเอกลักษณ์ ธรรมชาติและทางด้านประวัติศาสตร์ แต่เมืองห้วยทรายยังไม่มีแผนกลยุทธ์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน ดังนั้น ทางรัฐบาลได้ให้ความสำคัญของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ในด้านการท่องเที่ยวชุมชนเป็นอันดับหนึ่ง โดยพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยยึดหลักนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงให้สิทธิในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน แขวงได้มีนโยบายการลงทุนด้านการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ที่เป็นหลักสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การสร้างเส้นทางคมนาคมขนส่ง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ พัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวซึ่งก็คือสินค้าของที่ระลึก เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และการบริการอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในแขนงการท่องเที่ยว (แผนกแถลงข่าววัฒนธรรมและท่องเที่ยวแขวงบ่อแก้ว, 2555: 23)

เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว มีศักยภาพทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สวยงาม และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวได้อย่างหลากหลาย บนพื้นฐานของทรัพยากรการท่องเที่ยวธรรมชาติ การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวธรรมชาติประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวน้ำตกเขื่อน ถ้ำปลา บ่อน้ำพุร้อนที่สวยงาม มีพรรณพืชและมีสัตว์ที่หายาก ส่วนทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์นั้น

พบว่า เมืองห้วยทรายมีแหล่งประวัติศาสตร์ที่สำคัญสมัยฝรั่งเศสเข้ามาครอบครองเมืองห้วยทรายเมื่อศตวรรษที่ 14 ดังจะเห็นได้จาก กายเกาทหารฝรั่งเศส มีวัดจอมเขมฉัตรเป็นวัดที่เก่าแก่ที่มีความเชื่อถือเป็นสักการะบูชาตั้งในเมืองห้วยทราย สร้างในปี 1880 และทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมนั้น พบว่า เมืองห้วยทรายมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่ยังคงรักษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของตนเอง อันเป็นภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่

1. บ้านน้ำจ้าง เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว เป็นบ้านการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมที่มีความยั่งยืน และมีวิถีชีวิตที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่อุดมสมบูรณ์ และเป็นหมู่บ้านที่ห่างจากเทศบาลของแขวงบ่อแก้วประมาณ 16 กิโลเมตร ตั้งอยู่ตามเส้นทาง R3A (Road of Thailand Laos china Asia) เป็นเส้นทางเศรษฐกิจทางภาคเหนือของประเทศไทย ทิศเหนือติดกับบ้านโพนทอง ทิศใต้ติดกับบ้านคอนแยง ทิศตะวันออกติดกับไร่หาน้ำราว และทิศตะวันตกติดกับบ้านป่าสงวน ซึ่งเป็นหนึ่งในเป้าหมายบ้านท่องเที่ยวของอำเภอห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว โดยเฉพาะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำการเกษตร เป็นชุมชนที่มีเศรษฐกิจพอเพียง ใช้ไฟฟ้า ใช้ระบบการสื่อสารทางโทรศัพท์ มีโรงเรียน ซึ่งมีกลุ่มชาติพันธุ์คือ ชนเผ่าแลนแต่น ที่มีการดำรงชีวิตแบบดั้งเดิม มีการสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ และ มีการส่งเสริมอาชีพที่หลากหลายในหมู่บ้านของตน เช่น การทำนา ทำสวน ที่เกิดจากความสามารถของตนเอง ที่สามารถสร้างรายได้เพิ่ม และความมั่นคงในครอบครัวหรือชุมชน บ้านน้ำจ้างมีกิจกรรมที่โดดเด่น เช่น การทอผ้าฝ้ายและผ้าไหม ที่มีมาตั้งแต่ปู่ย่าตายาย การเดินป่า การผลิตกระดาษหน่อไม้ และมีการจักสาน ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่นิยมภายในหมู่บ้าน และเป็นกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมไม่ว่าจะเป็นด้านวิถีชีวิตของชนเผ่า และมีวัฒนธรรมที่น่าสนใจ เป็นต้น การแต่งกายของชนเผ่าแลนแต่นและการร้องเพลงของชนเผ่า การฟ้อนรำ การบายศรี และอื่นๆ บ้านน้ำจ้างยังมีที่พักให้กับนักท่องเที่ยวเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาอนพัก และยังเป็นบ้านที่มีนักศึกษามาเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตการเป็นอยู่ของชนเผ่าแลนแต่น ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ประชาชนในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน ส่วนการใช้ภาษากลาง ไม่ชัดเจน ดังนั้น ประชาชนจึงไม่สามารถความเข้าใจข้อมูลที่เจ้าหน้าที่มาเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ และบ้านน้ำจ้างเป็นหมู่บ้านที่กำลังพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นจุดแวะพักของนักท่องเที่ยวที่เดินทางผ่านเส้นทาง R3A (Road of Thailand Laos china Asia) ซึ่งเป็นเส้นทางเศรษฐกิจทางภาคเหนือของประเทศไทย และมีศูนย์การค้าครบวงจรที่ผ่านบ้านน้ำจ้าง และบ้านน้ำจ้างมีประชาชนทั้งหมด 178 คน มีครัวเรือนทั้งสิ้น 40 ครัวเรือน แยกเป็นชาย 92 คน หญิง 86 คน มีครัวเรือนทั้งสิ้น 37 ครัวเรือน ทางรัฐบาลได้ให้ความสำคัญของแขวงบ่อแก้วในด้านการท่องเที่ยวเป็นอันดับหนึ่ง เพื่อเข้าสู่กลไกเศรษฐกิจการตลาดโดยยึดหลักนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ และทางรัฐบาลจึงให้สิทธิในการพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคม โดยเฉพาะการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน แขวงได้มีนโยบายการลงทุนการสร้างพื้นฐานโครงสร้างเป็นหลักสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การสร้างเส้นทางคมนาคมขนส่ง และมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ พัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวคือสินค้าของที่ระลึก เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และการบริการอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการค้าและการขายภายในชุมชน และการลงทุนของภาคเอกชนเข้าในแผนงานการท่องเที่ยว บ้านน้ำจางเป็นบ้านที่ความตั้งใจทางด้านวัฒนธรรมและประเพณี วิถีชีวิตประกอบไปด้วยการแต่งกายของชนเผ่าที่มีการรักษาเอาไว้ให้มีความยั่งยืน และมีศูนย์การขายสินค้าของที่ระลึกจากชาวบ้าน (แผนกแถลงข่าววัฒนธรรมและท่องเที่ยวแขวงบ่อแก้ว, 2555: 10)

ภาพ 3 เผ่าแลนแตน

2. บ้านดอนใจ เป็นหนึ่งในเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว เป็นหมู่บ้านที่มีศักยภาพในเรื่องความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรการท่องเที่ยว และห่างจากเทศบาลของแขวงประมาณ 70 กิโลเมตร และเป็นหมู่บ้านที่มีอายุประมาณ 100 ปี ซึ่งประกอบด้วยชนเผ่าลื้อและม้ง ที่ย้ายถิ่นฐานมาจากภาคใต้ของประเทศไทย (12 ปีมาแล้ว) และบ้านดอนใจติดกับเส้นทางเศรษฐกิจเหนือที่สำคัญ คือ มีเส้นทาง R3A (เป็นเส้นทางเศรษฐกิจทางภาคเหนือของประเทศไทย) ซึ่งเป็นหนึ่งในหมู่บ้านเป้าหมายของการท่องเที่ยวของแขวงบ่อแก้ว และเป็นหมู่บ้านที่มีท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม บ้านดอนใจมีประชาชนทั้งหมด 200 คน มีครัวเรือนทั้งสิ้น 50 ครัวเรือน มีครัวเรือนทั้งสิ้น 40 ครัวเรือน โดยเฉพาะพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ทำการเกษตร เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ใช้ไฟฟ้า ใช้ระบบการสื่อสารทางโทรศัพท์ และมีโรงเรียน ประชากรมีหลายชนเผ่า ที่มีการดำรงชีวิตแบบดั้งเดิม มีการสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษของชนเผ่าลื้อ และมีการส่งเสริมอาชีพให้มีความหลากหลาย เช่น การทำนา ทำสวน และทอผ้า และมีการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นจุดแวะชมของนักท่องเที่ยว มีศูนย์การค้าครบวงจร และทุกๆ เดือนจะมีการจัดงานตลาดนัดสองครั้ง คือ ต้นเดือนและปลาย

เดือน ภายในบ้านคองใจมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ซึ่งคือสินค้าของที่ระลึก เช่น ผ้าปูโต๊ะ ผ้าปูที่นอน และผ้าถุงที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่าลื้อ และพวงกุญแจอื่นๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และการบริการอื่นๆ และเป็นจุดพักของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวป่า สงวนแห่งชาติน้ำก่าน และเป็นทางผ่านไปประเทศจีน และบรรดาแขวงต่างของประเทศลาว และตลาดชุมชนของบ้านคองใจเป็นจุดกลางระหว่างเมืองห้วยทราย และมีชายแดนติดกับแขวงหลวงน้ำทา ที่เป็นจุดแวะซื้อสินค้าของที่ระลึก และเข้าห้องน้ำ ทางรัฐบาลได้ให้ความสำคัญของแขวงบ่อแก้วในด้านการท่องเที่ยวชุมชนเป็นอันดับหนึ่ง และบ้านคองใจเป็นบ้านที่ความตั้งใจทางด้านวัฒนธรรมและประเพณี วิถีชีวิต ประกอบไปด้วยการแต่งกายของชนเผ่า ที่มีการรักษาวัฒนธรรมเอาไว้ให้มีความยั่งยืน การเข้าถึงชุมชนมีการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว เช่น เส้นทางเข้าหมู่บ้านมีความสะดวก มีรถประจำทาง รถขนาดใหญ่สามารถเข้าได้ (แผนกแถลงข่าววัฒนธรรม และท่องเที่ยวแขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว, 2555: 13)

ภาพ 4 ตลาดชุมชน

3. บ้านประนะ เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว เป็นบ้านการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมที่มีความยั่งยืน และมีวิถีชีวิตที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่อุดมสมบูรณ์ และเป็นบ้านที่มีการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติตั้งอยู่ทางทิศเหนือของเมืองห้วยทราย ห่างจากเทศบาลของแขวงประมาณ 26 กิโลเมตร และน้ำตกยอนที่เกิดจากธรรมชาติที่สวยงามซึ่งมีความสูงประมาณ 3-4 เมตร ในบริเวณน้ำตกคาดมีป่าไม้ที่สวยงามและมีน้ำตลอดปี น้ำตกยอนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีมานานจนถึงปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ บ้านประนะมีประชากรทั้งหมด 300 คน มีครัวเรือนทั้งสิ้น 60 ครัวเรือน มีครัวเรือนทั้งสิ้น 50 ครัวเรือน บ้านประนะเป็นบ้านที่กำลังพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่ง

ท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว และเส้นทางเข้าสู่ น้ำตกเขื่อน บรรดานักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสบรรยากาศกับการดำรงชีวิตของชนเผ่าต่างๆ เช่น ชนเผ่ากิมมู ชนเผ่ามั้ง ชนเผ่าลาหู่ (กูย) และชนเผ่าประนะ น้ำตกเขื่อนตั้งอยู่ในบ้านประนะ ซึ่งเป็นบ้านเผ่าลาหู่และชนเผ่าประนะที่อาศัยอยู่ร่วมกัน มีบ้านประนะเหนือและประนะใต้ ซึ่งเป็นบ้านเป้าหมายของการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีการเดินขึ้นภูเขา และท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมของแขวงบ่อแก้ว คนในชุมชนยังมีการรักษาประเพณี วิถีชีวิตแบบดั้งเดิม มีภาษาพูดของชนเผ่าที่เป็นเอกลักษณ์ทางด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า นอกจากนี้ คนในชุมชนสามารถผลิตสินค้าของที่ระลึก เช่น การทอผ้า การตีเหล็ก การจักสาน ซึ่งสามารถนำมาขายเป็นสินค้าของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยว แต่ยังไม่มิตลาดในการวางค้าสินค้าและที่สำคัญคือมีเส้นทาง R3A (เป็นเส้นทางเศรษฐกิจทางภาคเหนือของประเทศไทย) บ้านประนะเป็นบ้านที่ความดึงดูดทางด้านวัฒนธรรมและประเพณี วิถีชีวิตประกอบไปด้วยการแต่งกายของชนเผ่า ที่มีการรักษาวัฒนธรรมเอาไว้ให้มีความยั่งยืน ชุมชนมีน้ำตกเขื่อนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติมีความสวยงาม (แผนกแถลงข่าววัฒนธรรมและท่องเที่ยวแขวงบ่อแก้ว ประเทศไทย, 2555ก:15)

ภาพ 5 ธรรมชาติน้ำตกเขื่อน

4. ส่วนทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์นั้น พบว่า เมืองห้วยทรายมีแหล่งประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ในสมัยที่ฝรั่งเศสเข้ามาครอบครองเมืองห้วยทราย ในศตวรรษที่ 14 ดังจะเห็นได้จาก ค่ายเก่าทหารฝรั่งเศสที่ตั้งในเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว มีการสร้าง 1900 ปีมาแล้ว มีรูปร่างคือ มีห้องทำงาน มีห้องคุมขังนักโทษ มีเรือนพักของทหา และเรือนครัว มีเรือนเวรยามสองด้าน คือ ด้านหน้าและด้านหลังที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มาก ค่ายทหารฝรั่งเศสเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยว ในเรื่องของประวัติศาสตร์ในสงครามที่มีความสำคัญในสมัยก่อนและมีของเก่าแก่ในสมัยสงคราม มีการสร้างที่มีศิลปะในการทำต่างๆ มี

การจัดการที่ดีและการอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดี การเข้าถึงมีความสะดวกสบาย มีเส้นทางที่รถขนาดใหญ่สามารถเข้าได้สะดวก มีรถประจำทางและมีรถแท็กซี่ให้บริการ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่น มีป้ายบอกทิศทางและป้ายอธิบายประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสถานที่อยู่ทั่วไป (แผนกแถลงข่าววัฒนธรรมและท่องเที่ยว แขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว, 2555ก: 17)

ภาพ 6 ประวัติศาสตร์ของค่ายทหารฝรั่งเศส

5. ภูเขาแดง เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวธรรมชาติที่ตั้งในทิศเหนือของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ห่างจากเทศบาลของแขวงประมาณ 23 กิโลเมตร ภูเขาแดงเป็นภูประวัติศาสตร์ในสมัยอเมริกา ในภูมิทำอากาศยานและค่ายทหารอเมริกา (CIA) ภูเขาแดงมีความสูงประมาณ 1500 เมตร ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยชีวนานาพันธ์ เช่น มีป่าใหญ่ มีต้นชาใหญ่ มีฝูงนกและกระรอก ยามกลางคืนมีเสียงร้องของนกเค้าแมว มีแมงจิ้งจอกในยามเช้า ภูเขาแดงสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาสัมผัสกับสายลม และมีทะเลหมอก ตอนบ่ายจะสัมผัสธรรมชาติในข้างบนภูเขาแดง เช่น ในพื้นที่จะมองเห็นเมืองดั้นเผิง เมืองห้วยทราย ในพื้นที่ประเทศไทย (เมืองเชียงใหม่และสามเหลี่ยมทองคำ) พื้นที่ประเทศพม่าซึ่งมีชายแดนติดกับประเทศลาว และสายน้ำที่ผ่านสามประเทศ ลาว ไทยและพม่า ภูเขาแดงเป็นสถานที่แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สวยงามไปด้วยธรรมชาติและได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในปี 2011 มีกิจกรรมที่น่าสนใจคือการเดินป่าเที่ยวชมธรรมชาติการชมหมอก การพักผ่อนค้างคืนและนอกจากการชมธรรมชาติแล้วนักท่องเที่ยวยังมีการเรียนรู้ในเรื่องรอยประวัติศาสตร์ที่มีค่ายทหารเก่าของอเมริกาในภูเขาแดงเช่น ถ้าหนี่ที่เป็นจุดและสนามปืนประจำการ ภูเขาแดงเป็นภูที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวได้มากที่สุดในเรื่องของประวัติศาสตร์ในสมัยอเมริกามีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยธรรมชาติที่สวยงามมีจุดชมวิวในภูที่สูงมีอากาศที่บริสุทธิ์

ส่วนการเข้าถึงก็มีเส้นทางสะดวกการเดินทางขึ้นภูผาแดงก็มีความปลอดภัยในการเดินทางส่วนที่พักแบบโฮมสเตย์ก็มีการให้บริการถ้ามีนักท่องเที่ยวเข้ามาพักมีสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่แหล่งท่องเที่ยวภูผาแดงมีเส้นทางเข้าออกสะดวกและปลอดภัยนอกนั้นยังมีป้ายบอกสถานที่ต่างภายในภูผาแดงมีการจัดนำเที่ยวเป็นอย่างดีและมีกิจกรรมในการเที่ยวชมธรรมชาติอีกด้วย (แผนกแถลงข่าววัฒนธรรมและท่องเที่ยว แขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว, 2555ก: 18)

ภาพ 7 ธรรมชาติของภูผาแดง

6. วัดจอมเขามณีรัตน์ เป็นวัดเก่าแก่ที่มีความเชื่อถือและเป็นที่สักการบูชา ตั้งในเมืองห้วยทราย สร้างในปี 1880 รูปแบบการปลูกสร้างด้วยไม้สักที่มีราคาแพง เป็นบ่อนสักการบูชาของชาวเมืองห้วยทรายและนักท่องเที่ยว วัดจอมเขามณีรัตน์เป็นต้นกำเนิดเรือนเสายงหินในศตวรรษที่ 15 (ปัจจุบันถูกไฟไหม้) ภายในอุทุมิรูปภาพเล่าประวัติศาสตร์ของพระเจ้ามีเด้าที่เสวยทวย ประตุมิการแกะด้วยรูปภาพประวัติศาสตร์ของท่านสิธนและนางมโนราห์ที่สวยงาม วัดดังกล่าวมีชั้นบันไดขึ้นหลายชั้นที่ตรงกับเส้นทางลงท่าด่านสากลเมืองห้วยทรายที่ผ่านไปอำเภอเชียงของ (ประเทศไทย) วัดจอมเขามณีรัตน์เป็นวัดที่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวได้มาก เช่น ในเรื่องวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของคนลาว ในตอนเช้าจะมีพระออกบิณฑบาตรประมาณ 20 รูป ในทุกๆ วัน การเข้าถึงวัดมีความสะดวกสบาย รถขนาดใหญ่สามารถเข้าได้ เป็นวัดที่อยู่ใจกลางเมืองห้วยทราย นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปมาสะดวก และมีสิ่งอำนวยความสะดวกในวัด เช่น มีร้านขายของใส่บาตร มีอาหารและเครื่องดื่มจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว (แผนกแถลงข่าววัฒนธรรมและท่องเที่ยว แขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว, 2555ก: 20)

ภาพ 8 ภาพวัดจอมเขามณีรัตต์

7. คอนปุง บ้านมีไชสว่างเมืองห้วยทรายเป็นคอนที่ตั้งอยู่ใจกลางแม่น้ำของคอนปุง เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติ เพราะในแต่ละปีของบุญปีใหม่ลาวประชาชนภายในแขวงบ่อแก้วพากันนั่งเรือไปคอนปุง เพื่อไปทำกิจกรรมก่อเจดีย์ทรายของแต่ละบ้านและมีการขายของที่ระลึกจากชาวบ้าน มีการบริการเครื่องดื่มต่างๆ ให้กับนักท่องเที่ยวส่วนมากจะเป็นนักท่องเที่ยวประเทศไทย เพราะคอนปุงติดกับท่าเรือระหว่างด่านห้วยทรายกับอำเภอเชียงของ (ประเทศไทย) สถานที่คอนปุงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้กับนักท่องเที่ยวในเรื่องของการทำกิจกรรมสงกรานต์ และมีธรรมชาติที่สวยงาม มีการบริการเครื่องดื่มขายอาหารและมีการขายของที่ระลึกจากชาวบ้าน ส่วนการเข้าถึงคอนปุงก็มีความสะดวกสบาย เช่นมีการนั่งเรือจากเมืองห้วยทรายไปถึงคอนปุงอย่างปลอดภัย มีเรือให้บริการตลอดเวลา และมีสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่เป็นอย่างดี ในเรื่องของการให้ข้อมูลและการนำเที่ยวในคอนปุงให้กับนักท่องเที่ยว คอนปุงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่รัฐบาลให้ความสำคัญและมีการพัฒนาในเรื่องของการท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศและเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนอีกด้วย (แผนกแถลงข่าววัฒนธรรมและท่องเที่ยวแขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว, 2555ก: 21)

ภาพ 9 ภาพธรรมชาติคอนปุง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวต่างชาติเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น ที่มีต่อศักยภาพการท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายแขวงบ่อแก้ว

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ ศาสนา สถานภาพการสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่งทางสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ลักษณะส่วนบุคคลเศรษฐกิจและสังคมของผู้ให้ข้อมูลของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลของคนในชุมชน

เพศ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 2 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 55.9 และเป็นหญิงจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า เพศชายมากกว่าเพศหญิง เนื่องจากเพศชายชอบทำกิจกรรมที่ท้าทายและมีความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของสำนักงานสถิติของแขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว (2555: 22) ได้ระบุไว้ว่า ประชาชนของแขวงบ่อแก้ว มีจำนวนทั้งหมด 170,075 คน ซึ่งมีเพศชายจำนวน 85,515 คน และเพศหญิงจำนวน 84,560 คน ซึ่งเห็นได้ว่าเพศชายมีจำนวนมากกว่าเพศหญิง

อายุ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 2 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย คือ 34.16 และมีอายุน้อยที่สุด 15 ปี และอายุมากที่สุด 60 ปี โดยกลุ่มตัวอย่างมีอายุ 21-30 ปี มากที่สุดคิดเป็นจำนวน 41คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 รองลงมาคือ อายุ 31-40 ปี มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 รองลงมาคือ อายุ 41-50 ปี มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 รองลงมาอายุ 20 ปี มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และอายุมากกว่า 51 ปี มีจำนวน 5 คนคิดเป็นร้อยละ 4.2

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มคนส่วนใหญ่จะมีอายุช่วง 21-30ปี ส่วนมากเป็นวัยกำลังเรียนรู้ศึกษาภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับสุนิลา ทนุผล (2540: 33) ได้กล่าวเพิ่มเติมไว้ว่า บุคคลที่มีอายุอยู่ในวัยนี้เป็นช่วงของชีวิตการทำงานสร้างตัว เป็นขั้นตอนในชีวิตการทำงานเริ่มเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับงาน

สถานภาพสมรส

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 2 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพสมรสการแต่งงานมีจำนวน 89คน คิดเป็นร้อยละ 75.4 รองลงมาคือ โสดมีจำนวน 24คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 รองลงมาการหย่าร้างมีจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 2.5 รองลงมาเ้าย มีจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 1.7

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่ากลุ่มส่วนใหญ่ชาวบ้านเมืองห้วยทรายมีการแต่งงานมากกว่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคนแต่งงานมีศักยภาพในการให้ข้อมูลการท่องเที่ยวชุมชนและมีเวลามากกว่ากลุ่มโสดซึ่งสอดคล้องกันกับพรชัย ศักดิ์ศิริโสภณ (2550: 10) ระบุว่า การสมรสเป็นการแต่งงานอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวเดี่ยวซึ่งประกอบด้วยสามี ภรรยาและบุตรธิดาซึ่งยังโสดเท่านั้นไม่มีการอยู่ด้วยกันก่อนแต่งงานเป็นอันขาดการหย่าร้างมีน้อย

ระดับการศึกษา

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 2 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีจำนวน 41 คนคิดเป็นร้อยละ 34.7และสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีจำนวน 29 คนคิดร้อยละ 24.6 รองลงมาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 24 คนคิดเป็นร้อยละ 20.3 รองลงมาระดับไม่ได้เรียนมีจำนวน 12 คนคิดร้อยละ 10.2 รองลงมาระดับประถมศึกษา มีจำนวน 7 คนคิดร้อยละ 5.9 ตามลำดับ

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มส่วนใหญ่อยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษามีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตความเป็นอยู่โอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจ

ย่อมดีกว่าผู้ไม่ได้รับการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2547: 33) ระบุว่า ผู้ที่ศึกษาระดับอุดมศึกษาคือผู้ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถในวิชาต่างๆในระดับสูง โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติเพื่อ สร้างสรรค์ความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทางวิชาการ

อาชีพ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 2 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรมมีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมาคืออาชีพรับจ้างทั่วไปมีจำนวน 28 คนคิด เป็นร้อยละ 23.7 รองลงมาอาชีพค้าขายมีจำนวน 27 คนคิดเป็นร้อยละ 22.9 รองลงมาอาชีพรับ ราชการมีจำนวน 14 คนคิดเป็นร้อยละ 11.9

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นต้น การปลูกข้าว ข้าวโพดและเลี้ยงสัตว์ที่มีลักษณะครอบครัวเป็นแบบในการขยายเศรษฐกิจภายใน ครอบครัวและเป็นอาชีพที่มีรายได้ในแต่ละปีซึ่งสอดคล้องกันกับปัจจัยจิตต์ แสงครุฑและคณะ (2546:38)ระบุว่าอาชีพของคนในชุมชนส่วนมากเกือบทุกครัวเรือมีอาชีพหลักคือการทำเกษตร อาชีพของคนในชุมชนนอกจากอาชีพทางการเกษตรปลูกข้าวแล้วยังมีอาชีพค้าขายโดยประชาชน มักจะเปิดร้านขายของชำหรือร้านขายของที่ระลึกซึ่งอาจขายในชุมชนและบางรายนำไปขายในตัว ทั่วจังหวัดเพื่อสร้างรายได้เพิ่มให้กับครอบครัวอีกทางหนึ่งเป็นต้น

รายได้เฉลี่ยต่อปี

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 2 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีรายได้ต่อปีต่ำสุด 2,000 บาท และรายได้สูงสุด 32,000 บาท โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 6,144.92 จึงกล่าวได้ว่าคนใน ชุมชนมีรายได้ที่แตกต่างกันมาก อย่างไรก็ตามคนในชุมชนมีรายได้ในช่วง 5,000 บาท จำนวน 73 คิดเป็นร้อยละ 61.9 และรองลงมามีรายได้ในช่วง 5,001-10,000 บาท จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 รองลงมา มีรายได้ในช่วง 15,001-20,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 รองลงมามี รายได้ในช่วง 10,001-15,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 และรองลงมามีรายได้ในช่วง 20,000 บาท จำนวน 2คน คิดเป็นร้อยละ 1.7

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มส่วนใหญ่มีรายได้ในช่วง 5,000 บาท เนื่องจากเป็น ช่วงที่เศรษฐกิจภายในครอบครัวมีรายได้และมีการขยายตัวได้ดี ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลมี รายได้จากการประกอบอาชีพหลักที่แตกต่างกันและรายได้ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับอาชีพของผู้ให้ ข้อมูลซึ่งจะสอดคล้องกับอาชีพเนื่องจากผู้ให้ข้อมูลของอาชีพเกษตรกรและอาชีพรับจ้างทั่วไปถือ

เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ค่อนข้างมากซึ่งสอดคล้องกับสินธุ์ สโรบลและคณะ(2546:237-238) ได้ระบุว่ามิติด้านเศรษฐกิจมุ่งให้ชาวบ้านมีรายได้เสริมจากการท่องเที่ยวโดยนำฐานทรัพยากรซึ่งเป็นสินทรัพย์ร่วมหรือสมบัติสาธารณะมาเป็นต้นทุนในการจัดการท่องเที่ยวที่มีการกระจายรายได้ อย่างเสมอภาคและยุติธรรม

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลสังคมและเศรษฐกิจ ผู้ให้ข้อมูลของคนในชุมชน

ลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจ	ผู้ให้ข้อมูล (n=118)	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	66	55.9
หญิง	52	44.1
อายุ		
20 ปี หรือต่ำกว่า	11	9.3
21 - 30	41	34.7
31 - 40	39	31.1
41 - 50	22	18.6
มากกว่า 50 ปี	5	4.2
$\bar{X} = 34.16$ S.D. = 12.55 R= 15-60		
สถานภาพ		
โสด	24	20.3
แต่งงาน	89	75.4
หย่า/แยกกันอยู่	3	2.5
หม้าย	2	1.7
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียน	12	10.2
ประถมศึกษา	7	5.9
มัธยมศึกษาตอนต้น	24	20.3

ตาราง 2 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจ	ผู้ให้ข้อมูล (n=118)		
	จำนวน	ร้อยละ	
อาชีพ	ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	41	34.7
	ปริญญาตรี	29	24.6
	รับราชการ	14	11.9
	เกษตรกรกรรม	49	41.5
	รับจ้างทั่วไป	28	23.7
รายได้เฉลี่ยต่อปี/บาท	5,000 บาท หรือต่ำกว่า	73	61.9
	5,001-10,000	36	30.5
	10,001-15,000	2	1.7
	15,001-20,000	5	4.2
	มากกว่า 20,000 บาท	2	1.7
	$\bar{X} = 6,144.92$ S.D. = 5,137.15 R= 2,000-32,000		

ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

เพศ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เพศชายจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 64.0 และเพศหญิงจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติเพศชายมากกว่าเพศหญิง เหตุผลที่มีสัดส่วนของเพศชายมีปริมาณมากกว่าเพศหญิง เนื่องจากลักษณะของกิจกรรมที่เน้นการศึกษาดูงาน การท่องเที่ยวแบบธรรมชาติและต้องการหาประสบการณ์เรียนรู้เป็นส่วนใหญ่จึงสร้างความสนใจให้กับเพศชาย เพราะธรรมชาติของเพศชายสามารถอดทนต่อลักษณะกิจกรรมประเภทนี้ได้มากกว่าซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานสถิติของแขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว (2554: 27) ได้ระบุไว้ว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่ที่เดินทางมาเที่ยวเมืองห้วยทรายแขวงบ่อแก้ว มีเพศชายร้อยละ 50

มากกว่าเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 40 เพราะเป็นเมืองที่มีศักยภาพในการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ ด้านวัฒนธรรมและด้านประวัติศาสตร์

อายุ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 39.46 กลุ่มตัวอย่างมีอายุน้อยที่สุด 17 ปี และ อายุมากที่สุด 65 ปี โดยมีกลุ่มตัวอย่างมีอายุมากกว่า 31-40 ปี ขึ้นไปมากที่สุดมีจำนวน 28 คนคิดเป็นร้อยละ 28.0 รองลงมา มีอายุมากช่วง 51ปี มีจำนวน 25คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมา มีอายุแต่ 41-50 ปี มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 รองลงมา มีอายุ แต่ 21-30 ปีมีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 และรองลงมา มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวในกลุ่มส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 31-40 ปีเป็นช่วงท่องเที่ยวเนื่องจากว่านักท่องเที่ยววัยนี้ต้องการพักผ่อนหย่อนใจและเป็นช่วงที่กำลังเดินทางเที่ยวเพื่อจะศึกษาเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมของต่างประเทศที่เป็นเอกลักษณ์ของต่างประเทศ ในทำนองเดียวกันกับแผนกแถลงข่าววัฒนธรรมและท่องเที่ยว แขวงบ่อแก้ว (2554: 20) ข้อมูลจากสถิติการท่องเที่ยวของแขวงบ่อแก้วที่ได้ระบุว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาเที่ยวเมืองห้วยทรายมีอายุ 40 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 40.0 ที่มาเที่ยวแขวงบ่อแก้ว

สถานภาพสมรส

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพสมรสการแต่งงานมีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาคือ โสด มีจำนวน 39 คนคิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมาการหย่าร้าง มีจำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 1.0

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มส่วนใหญ่เป็นผู้สมรสมากกว่ากลุ่มอื่นเช่น โสดการหย่าร้างและแม่หม้ายเนื่องจากในพื้นที่เมืองห้วยทรายมีจำนวนคนแต่งงานมากขึ้นในแต่ละปีซึ่งสอดคล้องกับ แผนกแถลงข่าววัฒนธรรมและท่องเที่ยวแขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว (2554: 29) ข้อมูลจากสถิติการท่องเที่ยวของแขวงบ่อแก้วได้ระบุว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวเมืองห้วยทราย ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสเป็นส่วนมาก

ระดับการศึกษา

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับระดับปริญญาตรีมีจำนวน 55 คนเป็นร้อยละ 55.0 และสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีจำนวน 23 คน ร้อย

ละ 23.0 รองลงมาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีจำนวน 20 คน ร้อยละ 20.0 และรองลงมาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 2.0

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษามีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตความเป็นอยู่โอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจย่อมดีกว่าผู้ไม่ได้รับการศึกษาซึ่งสอดคล้องกันกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2547: 33) ระบุว่า ผู้ที่ศึกษาอุดมศึกษาคือผู้ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาต่างๆในระดับสูง โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทางวิชาการ

อาชีพ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมคิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมาอาชีพนักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 15 .0 รองลงมาการทำธุรกิจคิดเป็นร้อยละ 14.0 รองลงมานักออกแบบคิดเป็นร้อยละ 1.0 และรองลงมานักกฎหมาย 1.0

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวในกลุ่มส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษามากกว่าอาชีพอื่นๆเนื่องจากนักท่องเที่ยววัยนี้กำลังจะศึกษาเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตของประเทศอื่นเพื่อนำมาเป็นบทเรียนของตน ตามลำดับซึ่งไม่สอดคล้องกันกับปัจจัยดีต์ แสงครุฑ และคณะ (2546: 38) ระบุว่า อาชีพของคนในชุมชนส่วนมากเกือบทุกครัวเรือนมีอาชีพหลักคือการทำการเกษตรกรรมอาชีพของคนในชุมชนนอกจากอาชีพทางการเกษตรปลูกข้าวแล้วยังมีอาชีพค้าขายโดยประชาชนมักจะเปิดร้านขายของชำหรือร้านขายของที่ระลึกซึ่งอาจขายในชุมชนและบางรายจะนำไปขายในตัวจังหวัดเพื่อสร้างรายได้เพิ่มให้กับครอบครัวอีกทางหนึ่ง เป็นต้น

รายได้เฉลี่ยต่อปี

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีรายได้ในช่วงน้อยที่สุด 1,000 ดอลลาร์สหรัฐ และมีรายได้มากที่สุด 10,000 ดอลลาร์สหรัฐ โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 3,777.00 จึงกล่าวได้ว่านักท่องเที่ยวมีรายได้ที่แตกต่างกันมาก อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวมีรายได้ต่ำกว่าในช่วง 2,000 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 70,000 บาท) จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 รองลงมามีรายได้ต่อปีในช่วง 2,001-4,000 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 70,000-120,000 บาท) จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 รองลงมามีรายได้ต่อปีในช่วง 4,001-6,000 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 120,000 -190,000 บาท) จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 และรองลงมามีรายได้ต่อปีในช่วง

6,001-8,000 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 190,000-260,000 บาท) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 รองลงมามีรายได้มากที่สุดต่อปีในช่วง 8,000ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 260,000 บาท)จำนวน 6 คิดเป็นร้อยละ 4.9

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่า 2,000 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลมีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักที่แตกต่างกันซึ่งจะสอดคล้องกับอาชีพเนื่องจากผู้ให้ข้อมูลของอาชีพเกษตรกรและนักศึกษาถือเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ค่อนข้างมากซึ่งสอดคล้องกับสินธุ์ สโรบล และคณะ (2545: 17) ได้ระบุว่าจุดประสงค์ของการท่องเที่ยวนี้ไม่ได้อยู่ที่การสร้างรายได้เพียงอย่างเดียวต้องตอบสนองการกระจายรายได้ของประชากรในพื้นที่รวมทั้งก่อให้เกิดการสร้างงานในชุมชน

สัญชาติ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวเมืองห้วยทรายมากที่สุดคือ ชาวไทย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 22.0 เนื่องจากว่ามีชายแดนที่ใกล้กันมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่4แขวงบ่อแก้วและมาเที่ยวสามเหลี่ยมทองคำและเที่ยวซื้อสินค้า เป็นต้น รองลงมาชาวฝรั่งเศสคิดเป็นร้อยละ 18.0 รองลงมา ชาวจีน คิดเป็นร้อยละ13.0 รองลงมา ชาวออสเตรเลีย คิดเป็นร้อยละ 6.0 และรองลงมาชาว เยอรมัน ชาวไอแลนด์และชาวญี่ปุ่น คิดเป็นร้อยละ 5.0 รองลงมาชาว สเปน ชาวสวิสและชาวบริติช คิดเป็นร้อยละ 4.0 รองลงมา ชาวอเมริกันและชาวฮอลแลนด์ คิดเป็นร้อยละ 3.0 รองลงมา ชาวเดนมาร์ก คิดเป็นร้อยละ 2.0 รองลงมาชาวอินเดีย ชาวเกาหลี ชาวมาเลเซีย ชาวรัสเซียชาวสวีเดนและชาวตุรกี คิดเป็นร้อยละ 1.0

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวมากที่สุดคือประเทศไทยซึ่งอาจเป็นเพราะว่านักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีสัดส่วนในการเดินทางมาประเทศไทยซึ่งมีจำนวนสถิติปี ค.ศ 2013 มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวประเทศลาวทั้งหมด 3,330,072 คน (กรมพัฒนาการท่องเที่ยว ประเทศลาว, 2009: 5) เนื่องจากมีความแตกต่างทางด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและค่าของเงินก็อาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยว

รายจ่าย

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายน้อยที่สุด 35 ดอลลาร์สหรัฐ และมีค่าใช้จ่ายมากที่สุด 350 ดอลลาร์สหรัฐ โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 159.83 ดอลลาร์สหรัฐ โดยกลุ่มตัวอย่างมีค่าใช้จ่ายมากที่สุดในช่วง 201 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 6,000 บาท) จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 รองลงมามีค่าใช้จ่าย

ในช่วง 51-100 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 1,700-3,000 บาท) จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 รองลงมาใช้จ่ายในช่วง 151-200 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 4,700-6,000 บาท) จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 รองลงมาใช้จ่ายในช่วง 101-150 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 3,000-4,700 บาท) จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 รองลงมาใช้จ่ายในช่วงน้อยที่สุด 50 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 1,700 บาท) จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายจ่ายในช่วง 201 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 6,000 บาท) มากที่สุด เนื่องจากว่านักท่องเที่ยวมาเที่ยวและที่พักแรมในเมืองห้วยทรายเป็นเวลาน้อยที่สุดคั้งนั้นค่าใช้จ่ายในเมืองห้วยทรายจึงน้อยกว่าซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิษฐ์ สุขสวัสดิ์ (2541: 41) ได้ระบุว่า เป็นรายจ่ายที่มีมูลค่าเงินที่ใช้เป็นค่าบริการหรือสินค้าต้องจ่ายเมื่อทำกิจกรรมใดๆ เช่น ค่าขนส่ง ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายสำหรับความบันเทิงของลูกค้านั้น เป็นต้น โดยอาจจ่ายในรูปแบบเงินสดหรือเครดิต

จำนวนวันพัก

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็น 1 วัน 1 คืนมากที่สุดและคิดเป็นร้อยละ 97.0 รองลงมา 2 วัน 1 คืน คิดเป็นร้อยละ 2.0 และรองลงมา 3 วัน 2 คืนคิดเป็นร้อยละ 1.0

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวมาเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็น 1 วันมากที่สุด เนื่องจากว่าแขวงบ่อแก้วเป็นจุดผ่านไปประเทศไทยประเทศจีน พม่าและประเทศเวียดนาม ซึ่งสอดคล้องกับจันทน์ วรรณถนอม (2547: 30) ให้ทรรศนะเพิ่มเติมว่าธุรกิจจาดนำเที่ยวเป็นธุรกิจที่ต้องจัดการเตรียมความพร้อมให้กับนักท่องเที่ยวในการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ เพื่อเป็นการพักผ่อนในวันพักเพื่อการศึกษาหรือสนองความมุ่งหมายของนักท่องเที่ยว

การเดินทางเที่ยว

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ใช้รถโดยสารประจำทางมีจำนวน 91 คนคิดเป็นร้อยละ 91.0 รองลงมารถบริษัททัวร์มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 รองลงมาส่วนตัวมีจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 2.0

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะใช้รถประจำทางในการเที่ยวชมตัวเมืองห้วยทราย เนื่องจากว่าในเมืองห้วยทรายมีรถประจำทางตลอดเวลาเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสุทธิ์ ชูชาติ (2542: 36) ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวก ความสะดวกสบายทำให้นักท่องเที่ยวหรือ คนเดินทางเข้าไปถึงสถานที่ได้รวดเร็วปลอดภัย และสะดวกสบายมากยิ่งขึ้นดังนั้นการก่อกำเนิดพื้นฐานในการผลิต เช่น ระบบขนส่งประจำทาง

ที่พักแรม

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เข้าพักผ่อนในเรือนพักมีจำนวน 74 คน ที่คิดเป็นร้อยละ 74.0 รองลงมาเข้าพักในโรงแรมมีจำนวน 23 คน ที่คิดเป็นร้อยละ 23.0 รองลงมาเข้าพักในโฮสเทลมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 รองลงมาเข้าพักในรีสอร์ทมีจำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 1.0

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะใช้บริการในเรือนพักมากกว่าโรงแรมหรือรีสอร์ทอื่นๆเนื่องจากว่าเมืองห้วยทรายมีเรือนพักเป็นจำนวนมากและราคาถูกมากและส่วนน้อยก็ไม่มีโรงแรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ภราเดช พยัณวิเชียร (2544: 10) กล่าวถึงความปลอดภัยในห้องพักแรมถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่นักท่องเที่ยวใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมที่พักเชิงวัฒนธรรม ดังนั้น ควรมีการจัดการมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักแรม

สถานที่รับประทานอาหาร

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เลือกรับประทานที่ร้านอาหารลาวมีจำนวน 89 คนที่คิดเป็นร้อยละ 89.0 รองลงมาร้านอาหารจีนมีจำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 6.0 รองลงมาร้านอาหารสากลมีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารลาวเป็นจำนวนมากเนื่องจากอาหารลาวมีความเป็นเอกลักษณ์แบบพื้นเมืองของแต่ละแขวงที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกันกับ บุคสาบลวงลาด (2554: 3) ได้ระบุว่า ร้านอาหารเป็นสิ่งสำคัญในทุกพื้นที่และที่สำคัญในสถานที่แหล่งท่องเที่ยวควรมีร้านอาหารให้กับนักท่องเที่ยวเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในการพักผ่อน

แหล่งข้อมูลข่าวสาร

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่รู้จักกับแผนกท่องเที่ยวแขวงบ่อแก้วมีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 67.0 รองลงมาบริษัทท่องเที่ยวมีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 รองลงมารู้จักกับเพื่อนมีจำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 9.0 รองลงมารู้จักกับ Internet มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 รองลงมารู้จักกับ T.V คิดเป็นร้อยละ 1.0

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะได้ข้อมูลในการท่องเที่ยวตัวเมืองห้วยทรายมาจากแผนกท่องเที่ยวแขวงบ่อแก้วเป็นจำนวนมากเนื่องจากแผนกท่องเที่ยวมีศูนย์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับพัชนี เษจรรยา และคณะ (2541: 90) กล่าวเพิ่มเติมไว้ว่า อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพซึ่งสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายได้ทั่วโลกและมีผู้ใช้ในปัจจุบันกว่า 100

ลักษณะการเดินทาง

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มาเกี่ยวกับเพื่อนมีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 รองลงมาเที่ยวคนเดียวมีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 รองลงมาเที่ยวกับครอบครัวมีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 รองลงมาคือบริษัททัวร์มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาเที่ยวเกี่ยวกับเพื่อนมากที่สุดเนื่องจากว่านักท่องเที่ยวชอบเที่ยวในวัยเดียวกันหรือเพื่อนร่วมงานซึ่งไม่มีความสอดคล้องกับฉันทซ์ วรรณถนอม (2547: 30) ให้ทรรศนะเพิ่มเติมว่า ธุรกิจจูงนำเที่ยวเป็นธุรกิจที่ต้องจัดการเตรียมความพร้อมให้กับนักท่องเที่ยวในการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ เพื่อเป็นการพักผ่อนเพื่อการศึกษาหรือสนองความมุ่งหมายของนักท่องเที่ยว

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ผลิตภัณฑ์ประเภทเสื้อผ้า/ไหมลาวมีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 รองลงมาประเภทจิ๋วเวรี่มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 รองลงมาเครื่องหัตถกรรมมีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 รองลงมาประเภทเครื่องหนังมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 รองลงมาประเภทอาหารบำรุงร่างกายมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบซื้อสินค้าประเภทเสื้อผ้า/ไหมลาวเป็นจำนวนมากที่สุดเนื่องจากว่าเป็นสินค้าของที่ระลึกที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของคนลาวตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับเสรี วงษ์มณฑา (2541: 12) ได้กล่าวไว้ว่า ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวจัดเป็นปัจจัยที่สำคัญในกระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อของนักท่องเที่ยวและมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคเพราะการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวนั้นมักจะขึ้นอยู่กับภาพลักษณ์และมโนภาพที่นักท่องเที่ยวมีต่อสถานที่นั้นๆ

การกลับมาเที่ยวซ้ำ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่กลับมาเที่ยวอีกครั้งมีจำนวน 99 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 99.0 รองลงมาคือไม่กลับมาเที่ยวอีกเลยมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่กลับมาเที่ยวเมืองห้วยทรายอีกครั้ง เนื่องจากเมืองห้วยทรายมีศักยภาพที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยว วัฒนธรรม วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2542: 18) กล่าวถึงการท่องเที่ยวว่า หมายถึงการเดินทางเพื่อความเพลิดเพลินและพักผ่อนหย่อนใจ เป็นการจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นชั่วคราว เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ ปัจจัยที่มีผลผลักดันให้ประชาชนมีการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวกันมากขึ้นได้แก่ การเตรียมก่อนกำหนดเวลา การมีชีวิตที่ยืนยาวมากขึ้น การมีรายได้เพิ่มขึ้นสิทธิการมีวันหยุดทำงาน

ความประทับใจ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติมีจำนวน 66 คน ที่คิดเป็นร้อยละ 66.0 รองลงมาการท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรมมีจำนวน 29 คน ที่คิดเป็นร้อยละ 29.0 รองลงมาประวัติศาสตร์มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติมากที่สุด เนื่องจากว่าเมืองห้วยทรายมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติโดยเกิดขึ้นเองและมีความสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับชูสิทธิ์ ชูชาติ (2542: 20) ได้กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยวเกิดจากสถานที่และเหตุการณ์ สถานที่อาจเกิดจากธรรมชาติสร้างหรือมนุษย์สร้างขึ้น แต่เหตุการณ์ที่น่าประทับใจเกิดจากมนุษย์สร้างเพียงอย่างเดียว

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลสังคมและเศรษฐกิจของผู้ให้ข้อมูลของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจ	ผู้ให้ข้อมูล (n=100)	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	64	64.0
หญิง	36	36.0

ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจ	ผู้ให้ข้อมูล (n=100)	
	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
20 ปี หรือต่ำกว่า	12	12.0
21 - 30	15	15.0
31 - 40	28	28.0
41 - 50	20	20.0
มากกว่า 50	25	25.0
$\bar{X} = 39.46$ S.D. = 13.21	R= 17-65	
สถานภาพ		
โสด	39	39.0
แต่งงาน	60	60.0
หย่า/แยกกันอยู่	1	1.0
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น	2	2.0
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	20	20.0
ปริญญาตรี	55	55.0
สูงกว่าปริญญาตรี	23	23.0
อาชีพ		
รับราชการ	15	15.0
ธุรกิจ	14	14.0
นักศึกษา	25	25.0
เกษตรกรกรรม	30	30.0
รับจ้างทั่วไป	14	14.0
นักร้องแบบ	2	1.0

ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจ	ผู้ให้ข้อมูล (n=100)	
	จำนวน	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อปี (ดอลลาร์สหรัฐ)		
2,000 หรือต่ำกว่า	37	31.4
2,001-4,000	29	24.6
4,001-6,000	21	17.8
6,001-8,000	7	5.9
มากกว่า 8,000	6	4.9
$\bar{X} = 3,777.00$	S.D. = 2,340.72	R= 1,000-10,000
สัญชาติ		
ไทย	22	22.0
ฝรั่งเศส	18	18.0
จีน	13	13.0
ออสเตรเลีย	6	6.0
เยอรมัน	5	5.0
ญี่ปุ่น	5	5.0
สเปน	4	4.0
สวิส	4	4.0
บริติช	4	4.0
อเมริกัน	3	3.0
ฮอลแลนด์	3	3.0
เคนมาร์ก	2	2.0
อินเดีย	1	1.0
เกาหลี	1	1.0
มาเลเซีย	1	1.0
รัสเซีย	1	1.0

ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจ	ผู้ให้ข้อมูล (n=100)	
	จำนวน	ร้อยละ
สวีเดน	1	1.0
ตุรกี	1	1.0
ค่าใช้จ่าย (ดอลลาร์สหรัฐ)		
50 หรือต่ำกว่า	11	11.0
51-100	24	24.0
101-150	16	16.0
151-200	22	22.0
มากกว่า 200	27	27.0
$\bar{X} = 159.83$ S.D. = 9,216.00 R= 35-350		
จำนวนวันเที่ยว		
1 วัน	97	97.0
2 วัน	2	2.0
3 วัน	1	1.0
การเดินทาง		
รถประจำทาง	91	91.0
รถบริษัททัวร์	7	7.0
รถส่วนตัว	2	2.0
ที่พักแรม		
เกสต์เฮาส์	74	74.0
โรงแรม	23	23.0
โฮมสเตย์	1	1.0
รีสอร์ท	1	1.0
สถานที่รับประทานอาหาร		
ร้านอาหารลาว	89	89.0
ร้านอาหารจีน	6	6.0

ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจ	ผู้ให้ข้อมูล (n=100)		
	จำนวน	ร้อยละ	
แหล่งข้อมูลข่าวสาร	ร้านอาหารสากล	5	5.0
	แผนกท่องเที่ยวแขวงบ่อแก้ว	67	67.0
	บริษัทท่องเที่ยว	16	16.0
	เพื่อน	9	9.0
	T.V	1	1.0
	Internet	6	6.0
ลักษณะการเดินทาง	เพื่อน	57	57.0
	คนเดียว/ลำพัง	19	19.0
	ครอบครัว	17	17.0
	บริษัททัวร์	7	7.0
	ผลิตภัณฑ์/ของที่ระลึก		
การกลับมาเที่ยวซ้ำ	เสื้อผ้า/ผ้าไหมลาว	65	65.0
	จิวเวลรี่	27	27.0
	เครื่องหัตถกรรม / กระดาษสา	4	4.0
	เครื่องหนัง	2	2.0
	อาหารบำรุงร่างกาย	2	2.0
	กลับมา	99	99.0
ไม่กลับมา	1	1.0	
ความประทับใจ	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ	66	66.0
	แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	29	29.0
	แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์	5	5.0

ความคิดเห็นของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวที่มีต่อศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวเมือง ห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว

ความคิดเห็นของคนในชุมชนที่มีต่อศักยภาพของการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 4 ผู้ให้ข้อมูลระบุว่า เมืองห้วยทรายมีศักยภาพระดับมากที่สุดในด้านความสมบูรณ์ของธรรมชาติป่าไม้ (ค่าเฉลี่ย 4.63) และชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 4.54) รองลงมามีศักยภาพระดับมากในด้านแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงให้เป็นการท่องเที่ยวชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.87) ชุมชนมีการจัดการในการรักษาธรรมชาติที่สวยงาม (ค่าเฉลี่ย 3.85) มีการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวธรรมชาติเช่นการเดินป่า (ค่าเฉลี่ย 3.82) และมีการจัดระบบความปลอดภัยในชีวิต (ค่าเฉลี่ย 3.73) รวมถึงผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเมืองห้วยทรายมีศักยภาพระดับปานกลางในประเด็นเดียวกับชุมชนมีพืชพันธุ์หายาก (ค่าเฉลี่ย 3.31) และชุมชนมีอากาศบริสุทธิ์ (ค่าเฉลี่ย 2.94)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความคิดเห็นศักยภาพของการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติในพื้นที่เมืองห้วยทรายพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.83) ทั้งนี้เนื่องมาจากมีความอุดมสมบูรณ์ทรัพยากรเป็นป่ามีแหล่งธรรมชาติมีอากาศบริสุทธิ์และพืชพันธุ์ที่หายาก ดังนั้นซึ่งสอดคล้องกับ วินิจ วิระยางกูร (2532: 18) ได้กล่าวไว้ว่า ประเภทธรรมชาติเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ได้แก่ ภูเขา น้ำตก ถ้ำ น้ำพุร้อน บ่อน้ำร้อน เขตสงวนพันธุ์สัตว์สวนสัตว์ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนรุกขชาติ ทะเล หาดทรายหาดหิน ทะเลสาบ เกาะ เขื่อน ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติของไทย ได้แก่ ภูกระดึง น้ำตกเอราวัณ เป็นต้น

ตาราง 4 ความคิดเห็นของคนในชุมชนที่มีต่อศักยภาพของการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	ความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพการท่องเที่ยว						$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
มีความสมบูรณ์ไปด้วยธรรมชาติและป่าไม้	60.17	35.59	2.54	0.85	0.85	4.63	0.50	มากที่สุด	
ชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ	31.36	65.25	1.69	0.85	0.85	4.54	0.58	มากที่สุด	
มีการจัดระบบความปลอดภัยในชีวิต	58.47	35.59	4.24	0.85	0.85	3.73	0.59	มาก	
แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติสามารถเชื่อมโยงให้เป็นเส้นทางท่องเที่ยวชุมชน	6.78	60.17	31.36	0.85	0.85	3.87	0.63	มาก	
ชุมชนมีการจัดการในรักษาธรรมชาติที่สวยงาม	12.71	58.47	26.27	0.85	0.85	3.85	0.64	มาก	
มีการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยว								มาก	
ทางด้านธรรมชาติเช่นเดินป่า	12.71	58.47	26.27	0.85	0.85	3.82	0.48		
ชุมชนยังมีพืชพันธุ์ที่หายาก	2.54	9.32	59.32	24.58	4.24	3.31	0.61	ปานกลาง	
ชุมชนมีอากาศบริสุทธิ์	12.71	63.56	21.19	1.69	0.85	2.94	0.69	ปานกลาง	
ภาพรวม						3.83	0.59	มาก	

ความคิดเห็นของคนในชุมชนที่มีต่อศักยภาพการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 5 ผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเมืองห้วยทรายมีศักยภาพระดับมากที่สุดในด้านประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย 4.69) และมีการรักษาประวัติศาสตร์เช่นมีกานบอกล่าเกี่ยวกับความเป็นมาในสมัยก่อน (ค่าเฉลี่ย 4.39) รวมถึงผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเมืองห้วยทรายมีศักยภาพระดับมากในด้านมีความสวยงามในการสร้างวัดที่มีความเก่าแก่ในเรื่องสถาปัตยกรรม (ค่าเฉลี่ย 3.85) รองลงมาในชุมชนมีการรักษาเอกลักษณ์หรือศิลปะทางประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.82) รองลงมาชุมชนยังมีศิลปกรรมประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.79) รองลงมามีการจัดการท่องเที่ยวทางค้าประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.67) รองลงมาชุมชนมีชื่อเสียงทางด้านประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.66) และชุมชนมีกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.55)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพของการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติในพื้นที่เมืองห้วยทรายพบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.73) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคุณลักษณะเด่นของศักยภาพของการท่องเที่ยวที่มีความสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้มีน้ำตกมีพืชพันธุ์และสัตว์ป่าเป็นต้นซึ่งสอดคล้องกับสินธุ์ สโรบล และคณะ (2545: 232) ได้กล่าวว่า ชุมชนแต่ละแห่งล้วนมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวชุมชนนั้นมียู่มบางชุมชนมีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติอันได้แก่น้ำตก ป่าเขาลำเนาไพร รวมทั้งสัตว์ป่าที่อยู่ในอาศัยหลากหลายชนิดบาง

ตาราง 5 ความคิดเห็นของคนในชุมชนที่มีต่อศักยภาพการท่องเที่ยวทางทรัพยากรประวัติศาสตร์

ด้านทรัพยากรประวัติศาสตร์	ความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพการท่องเที่ยว						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
มีประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ	64.41	29.66	4.24	0.85	0.85	4.69	0.48	มากที่สุด
มีการรักษาประวัติศาสตร์เช่นมีกานบอก เล่าเกี่ยวกับความเป็นมาในสมัยก่อน	45.76	45.76	6.78	0.85	0.85	4.39	0.61	มากที่สุด
มีความสวยงามในการสร้างวัดที่มีความ เก่าแก่ในเรื่องสถาปัตยกรรม	8.47	63.56	23.73	2.54	1.69	3.85	0.55	มาก
มีการรักษาเอกลักษณ์หรือศิลปะทาง ประวัติศาสตร์	4.24	72.03	22.03	0.85	0.85	3.82	0.48	มาก
ชุมชนยังมีศิลปกรรมของประวัติศาสตร์	7.63	62.71	27.97	0.85	0.85	3.79	0.59	มาก
มีการจัดการท่องเที่ยวทางด้าน ประวัติศาสตร์	3.39	59.32	34.75	0.85	1.69	3.67	0.57	มาก
ชุมชนมีชื่อเสียงทางด้านประวัติศาสตร์	3.39	55.08	37.29	2.54	1.69	3.66	0.54	มาก
ชุมชนมีกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทางด้านประวัติศาสตร์	2.54	40.68	47.46	5.08	4.24	3.55	0.548	มาก
ภาพรวม						3.92	0.55	มาก

ความคิดเห็นของคนในชุมชนที่มีต่อศักยภาพของการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 6 ผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเมืองห้วยทรายมีศักยภาพระดับมากที่สุดในด้านมีการท่องเที่ยวทาง ด้านวัฒนธรรมที่น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย 4.65) และมีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 4.41) รวมถึงผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเมืองห้วยทรายมีศักยภาพระดับมากในด้านวิถีชีวิตและภูมิปัญญา ท้องถิ่นเข้า (ค่าเฉลี่ย 3.93) รองลงมายังมีการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.92) รองลงมามีเอกลักษณ์หรือศิลปะทางด้านวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.83) รองลงมายังมีการรักษาวัฒนธรรมเช่นการแต่งกายของชนเผ่า (ค่าเฉลี่ย 3.75) รองลงมาในชุมชนมีการจัดการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.70) และมีกิจกรรมการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมเช่นการนำเที่ยวชม (ค่าเฉลี่ย 3.27)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพของการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในพื้นที่เมืองห้วยทรายที่มีความสมบูรณ์ของทรัพยากรพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.93) เนื่องจากว่ามีความสมบูรณ์ทรัพยากรด้านวัฒนธรรมที่น่าสนใจและมีการรักษาวัฒนธรรมเช่นการแต่งกายของชนเผ่ามีวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับสำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2543: ระบบออนไลน์) ได้ระบุว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางศิลปะและขนบธรรมเนียมประเพณีที่บรรพบุรุษได้สร้างสมและถ่ายทอดเป็นมรดกสืบทอดกันมา แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ประกอบด้วย งานประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน การแสดงศิลปวัฒนธรรม สินค้าพื้นเมืองการแต่งกาย ภาษา ชนเผ่า เป็นต้น ตัวอย่างของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทยในประเภทนี้ ได้แก่ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก งานแสดงของช้างจังหวัดสุรินทร์ งานร่วมบ่อสร้าง ประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น

ตาราง 6 ความคิดเห็นของคนในชุมชนที่มีต่อศักยภาพของการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม

ด้านทรัพยากรวัฒนธรรม	ความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพการท่องเที่ยว						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
มีการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมที่น่าสนใจ	71.19	20.34	5.93	0.85	1.69	4.65	0.63	มากที่สุด
มีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านวัฒนธรรม	49.15	39.83	8.47	0.85	1.69	4.41	0.68	มากที่สุด
ชุมชนมีวิถีชีวิตและภูมิปัญญา ท้องถิ่นเข้า	16.10	61.86	17.80	2.54	1.69	3.93	0.66	มาก
ยังมีการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม	17.80	53.39	26.27	1.69	0.85	3.92	0.66	มาก
มีเอกลักษณ์หรือศิลปะทางด้านวัฒนธรรม	7.63	67.80	22.88	0.85	0.85	3.83	0.56	มาก
ยังมีการรักษาวัฒนธรรมเช่นการแต่งกาย ของชนเผ่า	6.78	57.63	32.20	1.69	1.69	3.75	0.57	มาก
ในชุมชนมีการจัดการท่องเที่ยวทางด้าน วัฒนธรรม	5.93	61.02	28.81	3.39	0.85	3.70	0.63	มาก
มีกิจกรรมการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม เช่นการนำเที่ยวชม	0.85	26.27	63.56	5.08	4.24	3.27	0.56	ปานกลาง
ภาพรวม						3.93	0.04	มาก

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศักยภาพของการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 7 ผู้ให้ข้อมูลว่าเมืองห้วยทรายมีศักยภาพระดับมากในด้านมีความสมบูรณ์ไปด้วยธรรมชาติเช่นป่าไม้ (ค่าเฉลี่ย 4.00) และชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.90) รองลงมามีการจัดระบบความปลอดภัยทางด้านชีวิต (ค่าเฉลี่ย 3.72) รองลงมาชุมชนมีอากาศบริสุทธิ์ (ค่าเฉลี่ย 3.69) รองลงมาชุมชนยังมีพืชพันธุ์ที่หายาก (ค่าเฉลี่ย 3.67) รองลงมาชุมชนมีการจัดการในรักษาธรรมชาติที่สวยงาม (ค่าเฉลี่ย 3.66) รองลงมาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติสามารถเชื่อมโยงให้เป็นเส้นทางท่องเที่ยวชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.65) และมีการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติเช่นเดินป่า (ค่าเฉลี่ย 3.59)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพของการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติในพื้นที่เมืองห้วยทรายพบว่า อยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.73) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากคุณลักษณะเด่นของศักยภาพของการท่องเที่ยวที่มีความสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้มีน้ำตกมีพืชพันธุ์และสัตว์ป่าเป็นต้นซึ่งสอดคล้องกับสินธุ์ สโรบล และคณะ (2545: 232) ได้กล่าวว่า ชุมชนแต่ละแห่งล้วนมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวชุมชนนั้น มีอยู่บางชุมชนมีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อันได้แก่น้ำตก ป่าเขาลำเนาไพร รวมทั้งสัตว์ป่าที่อยู่ในอาศัยหลากหลายชนิด

ตาราง 7 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศักยภาพของการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	ความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพการท่องเที่ยว						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
มีความสมบูรณ์ไปด้วยธรรมชาติและป่าไม้	20.0	56.0	22.0	0.8	0.8	4.00	0.68	มาก
ชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ	19.0	49.0	29.0	2.0	1.0	3.90	0.69	มาก
มีการจัดระบบความปลอดภัยทางด้านชีวิต	15.0	40.0	42.0	2.0	1.0	3.72	0.71	มาก
ชุมชนมีอากาศบริสุทธิ์	8.0	49.0	39.0	2.0	2.0	3.69	0.61	มาก
ชุมชนยังมีพืชพันธุ์ที่หายาก	8.0	33.0	41.0	10.0	8.0	3.67	0.62	มาก
ชุมชนมีการจัดการในรักษาธรรมชาติที่สวยงาม	8.0	38.0	42.0	9.0	3.0	3.66	0.62	มาก
แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติสามารถเชื่อมโยงให้เป็นเส้นการท่องเที่ยวชุมชน	13.0	37.0	48.0	1.0	1.0	3.65	0.70	มาก
มีการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติเช่นเดินป่า	8.0	40.0	49.0	1.0	2.0	3.59	0.64	มาก
ภาพรวม						3.73	0.66	มาก

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศักยภาพการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 8 ผู้ให้ข้อมูลระบุว่า เมืองห้วยทรายมีศักยภาพระดับปานกลางในด้านมีประวัติศาสตร์น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย 3.29) และชุมชนมีกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.26) รองลงมา มีการรักษาเอกลักษณ์หรือศิลปะประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.25) รองลงมา มีการรักษาประวัติศาสตร์มีการบอกเล่าเกี่ยวกับความเป็นมาในสมัยก่อน (ค่าเฉลี่ย 3.23) รองลงมา มีการจัดการท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.23) รองลงมา มีความสวยงามในการสร้างวัดที่มีความเก่าแก่ในเรื่องสถาปัตยกรรม (ค่าเฉลี่ย 3.20) รองลงมา ชุมชนมีชื่อเสียงทางด้านประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.20) และชุมชนยังมีศิลปะกรรมของประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.14)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพของการท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ในพื้นที่เมืองห้วยทราย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.22) ซึ่งเห็นความสมบูรณ์ทรัพยากรประวัติศาสตร์ในการรักษาเอกลักษณ์หรือศิลปะ และมีชื่อเสียงทางด้านประวัติศาสตร์อยู่ ซึ่งสอดคล้องกับสินธุ์ สโรบล และคณะ (2545: 233) ได้กล่าวว่า ชุมชนแต่ละแห่งล้วนมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวชุมชนนั้น มีอยู่บางชุมชนมีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางชุมชน ซึ่งมีความโดดเด่นในด้านการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ อันได้แก่ วัดวาอารามและโบราณสถานทางพุทธศาสนา หรือประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ รวมทั้งร่องรอยทางด้านโบราณคดีปรากฏ

ตาราง 8 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศักยภาพการท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์

ด้านทรัพยากรประวัติศาสตร์	ความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพการท่องเที่ยว							ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	S.D	
มีประวัติศาสตร์น่าสนใจ	2.0	25.0	70.0	2.0	1.0	3.29	0.50	ปานกลาง
ชุมชนมีกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์	4.0	18.0	67.0	6.0	5.0	3.26	0.52	ปานกลาง
มีการรักษาเอกลักษณ์หรือศิลปะประวัติศาสตร์	2.0	21.0	75.0	1.0	1.0	3.25	0.48	ปานกลาง
มีการรักษึ่ประวัติศาสตร์เช่นมีการบอกเล่าเกี่ยวกับความเป็นมาในสมัยก่อน	2.0	19.0	74.0	3.0	2.0	3.23	0.47	ปานกลาง
มีการจัดการท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์	3.0	17.0	75.0	3.0	2.0	3.23	0.49	ปานกลาง
มีความสวยงามในการสร้างวัดที่มีความเก่าแก่ในเรื่องสถาปัตยกรรม	1.0	18.0	77.0	3.0	1.0	3.20	0.43	ปานกลาง
ชุมชนมีชื่อเสียงทางด้านประวัติศาสตร์	2.0	16.0	77.0	3.0	2.0	3.20	0.45	ปานกลาง
ชุมชนยังมีศิลปกรรมของประวัติศาสตร์	1.0	12.0	84.0	2.0	1.0	3.14	0.38	ปานกลาง
ภาพรวม						3.22	0.46	ปานกลาง

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศักยภาพของการท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรม

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 9 ผู้ให้ข้อมูลระบุว่า เมืองห้วยทรายมีศักยภาพระดับมาก ในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม เช่น การนำเที่ยวชม (ค่าเฉลี่ย 3.47) และมีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.46) รองลงมาในชุมชนมีการจัดการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.45) รวมถึงผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเมืองห้วยทรายมีศักยภาพระดับปานกลางในด้านการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมที่น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย 3.23) รองลงมามีเอกลักษณ์หรือศิลปะทางด้านวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.19) รองลงมามีการรักษาวัฒนธรรมเช่นการแต่งกายของชนเผ่า (ค่าเฉลี่ย 3.17) รองลงมามีการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.14) และชุมชนมีวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย 3.13)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพของการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมเมืองห้วยทราย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.28) เนื่องจากมีความสมบูรณ์ทรัพยากรในด้านวัฒนธรรมที่น่าสนใจ มีการรักษาวัฒนธรรม เช่น การแต่งกายของชนเผ่า และมีกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ สิ้นธุ์ สโรบล และคณะ (2545: 40) ได้กล่าวไว้ในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของชุมชน ระบุว่า ชุมชนสามารถตอบสนองความต้องการคนในท้องถิ่นในการจัดการด้วยทรัพยากรที่ชุมชนมีอยู่อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของชุมชน อันเป็นการจัดการท่องเที่ยวโดยมุ่งเน้นการมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โบราณสถานทางประวัติศาสตร์ พร้อมทั้งส่งเสริมการรักษาศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและการรื้อฟื้นภูมิปัญญาท้องถิ่น นำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านวัฒนธรรมระหว่างชาวบ้านกับนักท่องเที่ยว และเป็นพื้นที่ที่หน่วยงานภายนอก

ตาราง 9 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศักยภาพของการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม

ด้านทรัพยากรวัฒนธรรม	ความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพการท่องเที่ยว						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
มีกิจกรรมการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม								
เช่นการนำเที่ยวชม	6.0	35.0	56.0	2.0	1.0	3.47	0.61	มาก
มีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านวัฒนธรรม	7.0	34.0	56.0	1.0	2.0	3.46	0.67	มาก
ในชุมชนมีการจัดการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม								
วัฒนธรรม	6.0	33.0	59.0	1.0	1.0	3.45	0.61	มาก
มีการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมที่น่าสนใจ	3.0	18.0	77.0	1.0	1.0	3.23	0.51	ปานกลาง
มีเอกลักษณ์หรือศิลปะทางด้านวัฒนธรรม	2.0	16.0	79.0	1.0	2.0	3.19	0.46	ปานกลาง
ยังมีการรักษาวัฒนธรรมเช่นการแต่งกายของชนเผ่า								
ของชนเผ่า	2.0	13.0	81.0	2.0	2.0	3.17	0.43	ปานกลาง
ยังมีการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม	2.0	10.0	86.0	1.0	1.0	3.14	0.40	ปานกลาง
ชุมชนมีวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.0	9.0	84.0	3.0	2.0	3.13	0.39	ปานกลาง
ภาพรวม						3.28	0.51	ปานกลาง

**ส่วนที่ 3 ข้อมูลของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีต่อการประเมิน
ความพึงพอใจขององค์ประกอบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 5 ด้าน
ของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว**

ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ด้านสิ่งดึงดูดใจ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 10 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดในด้านชุมชนมีความสวยงามทางด้านธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 4.68) และชุมชนมีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้ (ค่าเฉลี่ย 4.31) รองลงมามีความพึงพอใจระดับมากต่อแหล่งท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติที่น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย 4.17) มีกิจกรรมการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ เช่นการเดินป่า (ค่าเฉลี่ย 3.92) และชุมชนมีอากาศบริสุทธิ์ (ค่าเฉลี่ย 3.75)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของคนในชุมชนในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.16) ทั้งนี้ เนื่องมาจากมีความสวยงามทางด้านธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้ มีอากาศบริสุทธิ์และมีกิจกรรมการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับฐิติฐูชาติ (2542: 36) ได้กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยวสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) สิ่งดึงดูดใจเกิดจากสถานที่และเหตุการณ์ สถานที่อาจเกิดจากธรรมชาติสร้างหรือมนุษย์สร้างขึ้น แต่เหตุการณ์ที่น่าประทับใจเกิดจากมนุษย์สร้างเพียงอย่างเดียว

ตาราง 10 ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางด้านสิ่งดึงดูดใจ

สิ่งดึงดูดใจด้านธรรมชาติ	การประเมินความพึงพอใจ						ระดับความสำคัญ	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		S.D
ชุมชนมีความสวยงามทางด้านธรรมชาติ	66.95	30.51	0.85	0.85	0.85	4.68	0.49	มากที่สุด
ในชุมชนมีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้	32.20	61.02	4.24	1.69	0.85	4.31	0.55	มากที่สุด
มีแหล่งท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติที่น่าสนใจ	22.88	69.49	5.93	0.85	0.85	4.17	0.51	มาก
มีกิจกรรมการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ เช่นการเดินป่า	12.71	68.64	16.95	0.85	0.85	3.92	0.60	มาก
ในชุมชนมีอากาศบริสุทธิ์	4.24	62.71	29.66	2.54	0.85	3.75	0.53	มาก
ภาพรวม						4.16	0.53	มาก

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 11 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากในด้านมีการเข้าถึงที่สะดวกในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 4.01) และชุมชนมีเส้นทางเข้าออกได้สะดวกด้วยรถยนต์นั่ง (ค่าเฉลี่ย 3.71) รองลงมา มีเส้นทางเดินเข้าไปแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.69) รองลงมา มีรถยนต์โดยสารประจำทางในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.55) และมีถนนลาดยางไม่ตลอดสายในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.32)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของคนในชุมชนในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.65) เนื่องจากในชุมชนมีความสะดวกมีเส้นทางเข้าไปสะดวกด้วยรถยนต์นั่งมีเส้นทางเดินเข้าหาแหล่งท่องเที่ยวและที่สำคัญมีความปลอดภัยทางชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2549: 40) ได้ระบุว่า การบริหารจัดการ แหล่งเพื่อให้เกิดการเข้าถึงเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาในประเด็นต่างๆ เช่น ประเภทของการคมนาคมขนส่ง ที่จะให้บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น การขนส่งรถยนต์ รถไฟ ฯลฯ และเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว โดยพิจารณาความสะดวกรวดเร็ว ปลอดภัยมีความเพียงพอของการคมนาคมในแหล่งท่องเที่ยว ที่มองในแง่คุณภาพมาตรฐาน ความปลอดภัยและมีแบบแผนการเดินทางเป็นหมู่คณะนอกนั้นยังมีการอำนวยความสะดวกให้แก่ยานพาหนะและปัญหาการจราจรที่อาจเกิดในแหล่งท่องเที่ยว

ตาราง 11 ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติด้านเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

การเข้าถึงด้านธรรมชาติ	การประเมินความพึงพอใจ							ระดับความสำคัญ	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	S.D		
มีการเข้าถึงที่สะดวกในแหล่งท่องเที่ยว									
ธรรมชาติ	19.49	61.02	17.80	0.85	0.85	4.01	0.65	มาก	
ชุมชนมีเส้นทางเข้าออกได้สะดวกด้วย									
รถยนต์นั่ง	9.32	51.69	37.29	0.85	0.85	3.71	0.65	มาก	
มีเส้นทางเดินเข้าไปแหล่งท่องเที่ยว									
ธรรมชาติ	5.93	56.78	35.59	0.85	0.85	3.69	0.59	มาก	
มีรถยนต์โดยสารประจำทางในชุมชน	4.24	50.04	40.68	4.24	0.85	3.55	0.65	มาก	
มีถนนลาดยางไม่ตลอดสาย ในชุมชน	3.39	30.51	61.86	3.39	0.85	3.32	0.64	ปานกลาง	
ภาพรวม						3.65	0.64	มาก	

ด้านที่พัก

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 12 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากในด้านที่พักแรมอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.76) และในที่พักแรมมีความสะอาด (ค่าเฉลี่ย 3.76) รองลงมาในชุมชนมีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักแรม (ค่าเฉลี่ย 3.88) รองลงมาในห้องพักมีห้องสุขาและห้องอาบน้ำที่มีความสะอาด (ค่าเฉลี่ย 3.68) และในชุมชนมีความปลอดภัยในวิถีชีวิตและทรัพย์สินในที่พัก (ค่าเฉลี่ย 3.85)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของคนในชุมชนในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายที่อยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.78) เนื่องจากในที่พักแรมมีความสะอาดและมีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักมีความปลอดภัยในวิถีชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งสอดคล้องกับ บุคสบา ดวงลาด(2555: 9) กล่าวไว้ว่า สำหรับที่พัก (Accommodation) ทุกแหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีที่พักในสถานที่ท่องเที่ยวหรือใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้บริการกับนักท่องเที่ยว สุดท้ายคือ กิจกรรมประกอบการท่องเที่ยว

ตาราง 12 ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ด้านที่พัก

ด้านที่พัก	การประเมินความพึงพอใจ						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
ในชุมชนมีที่พักแรมอย่างเพียงพอ	5.93	62.71	29.66	0.85	0.85	3.76	0.55	มาก
ในที่พักแรมมีความสะอาด	6.78	59.32	32.20	0.85	0.85	3.76	0.59	มาก
ในชุมชนมีสิ่งอำนวยความสะดวก ภายในห้องพักแรม	20.34	44.92	32.20	1.69	0.85	3.88	0.72	มาก
ในห้องพักมีห้องสุขาและห้องอาบน้ำที่มี ความสะอาด	6.78	57.63	32.20	2.54	0.85	3.68	0.47	มาก
ในชุมชนมีความปลอดภัยในวิถีชีวิตและ ทรัพย์สินในที่พัก	5.08	72.88	20.34	0.85	0.85	3.85	0.48	มาก
ภาพรวม						3.78	0.56	มาก

ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 13 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากในด้านในแหล่งท่องเที่ยวมีป้ายแนะนำทิศทางและข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.88) และมีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.88) รองลงมาคือเส้นทางเข้าสะดวกไปแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.86) รองลงมาคือการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ค่าเฉลี่ย 3.81) และมีการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ค่าเฉลี่ย 3.73)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของคนในชุมชนในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.83) เนื่องจากว่าเส้นทางในชุมชนมีทางเข้าไปแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติคือสะดวก มีป้ายแนะนำทิศทางและข้อมูลต่างๆและที่สำคัญมีการจัดการในระบบความปลอดภัยและร้านอาหารให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับชูลิทธิ ชูชาติ (2542: 36) ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ความสะดวกสบายทำให้นักท่องเที่ยวหรือ คนเดินทางเข้าไปถึงสถานที่ได้รวดเร็วปลอดภัยและสะดวกสบายมากยิ่งขึ้นดังนั้นการก่อสร้างพื้นฐานในการผลิต เช่น ระบบขนส่งระบบการสื่อสารระบบสาธารณูปโภค โภคภัณฑ์เช่น ไฟฟ้า ประปาจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้สิ่งก่อสร้างอื่นๆ เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก โรงพยาบาลอื่นๆ ตลอดจนระบบการกำจัดของเสียก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องพัฒนาควบคู่กันไปกับแหล่งท่องเที่ยว

ตาราง 13 ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมินความพึงพอใจ						$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
ในแหล่งท่องเที่ยวมีป้ายแนะนำทิศทางและข้อมูล	6.78	72.03	18.64	1.69	0.85	3.88	0.49	มาก	
รายการนำเที่ยวที่ชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว	8.47	54.24	31.36	2.54	3.39	3.88	0.49	มาก	
มีเส้นทางเข้าสะดวกไปแหล่งท่องเที่ยว									
ธรรมชาติ	21.19	43.22	33.90	0.85	0.85	3.86	0.75	มาก	
มีการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.39	68.64	23.73	2.54	1.69	3.81	0.55	มาก	
มีการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.39	66.10	28.81	0.85	0.85	3.73	0.53	มาก	
ภาพรวม						3.83	0.56	มาก	

ด้านกิจกรรม

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 14 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดในด้านมีแสดงออกถึงอหยาศัยไมตรีของเจ้าบ้านที่ดี (ค่าเฉลี่ย 4.71) และกิจกรรมการท่องเที่ยวในการเดินป่าขึ้นเขา (ค่าเฉลี่ย 4.62) รวมถึงผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเมืองห้วยทรายมีความพึงพอใจในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวระดับมากในด้านมีกฎปฎิญาในการรักษาการท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.90) ต่อเนื่องกับผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเมืองห้วยทรายมีความพึงพอใจในระดับปานกลางในด้านมีกิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีเช่นการบายศรี (ค่าเฉลี่ย 3.12) และรวมถึงผู้ให้ข้อมูลระบุว่ามีความพึงพอใจระดับน้อยในด้านมีกิจกรรมการบันเทิงการแสดงการฟ้อนรำ (ค่าเฉลี่ย 2.51)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของคนในชุมชนในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.77) เนื่องมาจากว่าในชุมชนมีกิจกรรมการท่องเที่ยวในการเดินป่าปีนเขาปีนจักรยาน มีการแสดงออกถึงอหยาศัยไมตรีของเจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับและการบายศรี ดังที่ บุคสบาลวงลาด (2554: 20) กล่าวว่า สำหรับกิจกรรม (Activities) สถานที่ท่องเที่ยวในบางครั้ง จำเป็นต้องได้มีกิจกรรมประกอบการท่องเที่ยวสนับสนุนด้วย เช่น การท่องเที่ยวทางทะเลอาจต้องมี การเล่นเกม กิจกรรมทางน้ำประเภทต่างๆ ประกอบ หรือการมีเส้นทางเดินในป่า การดูนก เป็นต้น องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 5 ด้าน เป็นสิ่งที่จะต้องได้รับการบริหารจัดการ จากผู้ที่เกี่ยวข้อง อยู่ในทิศทางที่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน และมีความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน ด้วยเหตุนี้การบริหารจัดการจึงมีบทบาทและมีความสำคัญอย่างมาก

ตาราง 14 ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติด้านกิจกรรม

ด้านกิจกรรม	การประเมินความพึงพอใจ						$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
มีแสดงออกถึงอัธยาศัยไมตรีของเจ้าบ้านที่ดี	41.53	48.31	7.63	1.69	0.85	4.71	3.97	มากที่สุด	
มีกิจกรรมการท่องเที่ยวในการเดินป่าขึ้นเขา	67.80	25.42	5.08	0.85	0.85	4.62	0.62	มากที่สุด	
มีกฎปฎิญาในการรักษา									
การท่องเที่ยวธรรมชาติ	13.56	59.32	23.73	2.54	0.85	3.90	0.60	มาก	
มีกิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีเช่นการ									
บายศรี	9.32	27.12	30.51	32.20	0.85	3.12	0.99	ปานกลาง	
มีกิจกรรมการบันเทิงการแสดงการฟ้อนรำ	3.39	17.80	25.42	33.05	20.34	2.51	0.11	น้อย	
ภาพรวม						3.77	1.46	มาก	

ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ด้านสิ่งดึงดูดใจ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 15 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดในการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย 4.67) รวมถึงผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเมืองห้วยทรายมีความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวระดับมากในด้านการรักษาวิถีชีวิตและการแต่งกายของชนเผ่า (ค่าเฉลี่ย 3.93) รองลงมามีการอนุรักษ์รักษาเกี่ยวกับวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.90) รองลงมามีการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมท่านเห็นว่ามีคามยั่งยืน (ค่าเฉลี่ย 3.77) และมีกิจกรรมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในการเที่ยวชมหมู่บ้าน (ค่าเฉลี่ย 3.49)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของคนในชุมชนในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.95) เนื่องจากว่า ในชุมชนมีการอนุรักษ์รักษาวัฒนธรรมมีการรักษาวิถีชีวิตและการแต่งกายของชนเผ่าที่มีความยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับสินธุ์ สโรบล และคณะ (2546: 232) ได้กล่าวว่า ในชุมชนมีข้อเด่นด้านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมประเพณีหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่และวิถีการผลิตที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว สามารถนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักท่องเที่ยว

ตาราง 15 ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมด้านสิ่งดึงดูดใจ

ด้านสิ่งดึงดูดใจ	การประเมินความพึงพอใจ						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
มีการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมที่น่าสนใจ	67.80	22.03	8.47	0.85	0.85	4.67	0.52	มากที่สุด
การรักษาวิถีชีวิตและการแต่งกายของชนเผ่า	12.71	65.25	19.49	1.69	0.85	3.93	0.57	มาก
มีการอนุรักษ์รักษาเกี่ยวกับวัฒนธรรม	9.32	67.80	19.49	2.54	0.85	3.90	0.53	มาก
มีการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมท่านเห็นว่ามีความยั่งยืน	7.63	60.17	30.51	0.85	0.85	3.77	0.58	มาก
มีกิจกรรมการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการเที่ยวชมหมู่บ้าน	5.08	39.98	53.39	1.69	0.85	3.49	0.65	มาก
ภาพรวม						3.95	0.57	มาก

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 16 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากในด้านการเข้าถึงในแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวก(ค่าเฉลี่ย4.00)รองลงมาในชุมชนมีเส้นทางเข้าสะดวกด้วยรถยนต์นั่ง (ค่าเฉลี่ย 3.69) รองลงมามีเส้นทางการเดินทางเข้าหาแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.69) รองลงมามีรถยนต์โดยสารประจำทางในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.51) และมีถนนลาดยางไม่ตลอดสาย (ค่าเฉลี่ย 3.34)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของคนในชุมชนในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.64) เนื่องจากในชุมชนมีความสะดวกมีเส้นทางเข้าไปสะดวกด้วยรถยนต์นั่งและมีรถยนต์โดยสารประจำทาง ซึ่งสอดคล้องกับ ชูสิทธิ์ ชูชาติ (2542: 36) ได้กล่าวไว้ว่า การเข้าไปถึง การเข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบการขนส่งซึ่งประกอบด้วยเส้นทางพาหนะสถานีและผู้ประกอบการการขนส่ง มีวัตถุประสงค์ในการลำเลียงคนและสิ่งของไปยังจุดหมายปลายทางโดยผ่านเส้นทางหรือท่อลำเลียง

ตาราง 16 ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมด้านการเข้าถึง

การเข้าถึง	การประเมินความพึงพอใจ						$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
การเข้าถึงในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสะดวก	17.80	59.32	20.34	0.85	1.69	4.00	0.64	มาก	
ในชุมชนมีเส้นทางเข้าสะดวกด้วยรถยนต์นั่ง	6.78	52.54	36.44	2.54	1.69	3.69	0.59	มาก	
มีเส้นทางการเดินทางเข้าหาแหล่งท่องเที่ยว									
วัฒนธรรม	5.93	57.63	34.75	0.85	0.85	3.69	0.59	มาก	
มีรถยนต์โดยสารประจำทางในชุมชน	4.24	43.22	50.00	1.69	0.85	3.51	0.61	มาก	
มีถนนลาดยางไม่ตลอดสาย	2.54	31.36	64.41	0.85	0.85	3.34	0.59	ปานกลาง	
ภาพรวม						3.64	0.60	มาก	

ด้านที่พัก

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 17 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากในด้านที่พักแรมอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.89) และมีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักแรม (ค่าเฉลี่ย 3.86) รองลงมาในที่พักแรมมีความสะอาด (ค่าเฉลี่ย 3.77) รองลงมาในชุมชนมีความปลอดภัยในวิถีชีวิตและทรัพย์สินในที่พัก (ค่าเฉลี่ย 3.74) และห้องพักมีห้องสุขาและห้อง อาบน้ำที่มีความสะอาด (ค่าเฉลี่ย 3.65)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของคนในชุมชนในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.78) ทั้งนี้เนื่องมาจากว่า ในชุมชนมีที่พักแรมอย่างเพียงพอในที่พักนอนมีความสะอาดรวมและที่สำคัญมีความปลอดภัยในวิถีชีวิตและทรัพย์สินในที่พักมีความสะอาดและมีโอกาสบริสุทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ภราเดช พัทฒวิเชียร (2544: 10) กล่าวถึง ความปลอดภัยในห้องพักแรมว่า เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่นักท่องเที่ยวใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมที่พักเชิงวัฒนธรรม ดังนั้น ควรมีการจัดการมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักแรม

ตาราง 17 ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมด้านที่พัก

ด้านที่พัก	การประเมินความพึงพอใจ						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
มีที่พักแรมอย่างเพียงพอ	14.41	58.47	23.73	1.69	1.69	3.89	0.67	มาก
มีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักรแรม	18.64	49.15	30.51	0.85	0.85	3.86	0.72	มาก
ที่พักแรมมีความสะอาด	10.17	57.63	30.51	0.85	0.85	3.77	0.63	มาก
มีความปลอดภัยในวิถีชีวิตและทรัพย์สินในที่ พัก	5.93	61.02	31.36	0.85	0.85	3.74	0.56	มาก
ห้องพักรมีห้องสุขาและห้อง อาบน้ำที่มีความ สะอาด	0.85	64.41	33.05	0.85	0.85	3.65	0.51	มาก
ภาพรวม						3.78	0.62	มาก

ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 18 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากในด้านแหล่งท่องเที่ยวที่มีป้ายแนะนำทิศทางและข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.83) และมีเส้นทางเข้าสะดวกไปแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.75) รองลงมา มีการจัดการให้เป็นระบบในการเวรยาม (ค่าเฉลี่ย 3.73) รองลงมา มีการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ค่าเฉลี่ย 3.69) และมีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.55)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของคนในชุมชนในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.71) ทั้งนี้เนื่องมาจาก มีเส้นทางเข้าไปแหล่งท่องเที่ยวที่มีป้ายแนะนำทิศทางและข้อมูลต่างๆ มีการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในชุมชนมีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนภายในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2549: 11) ได้มองถึงประเด็นที่พิจารณาในการ บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิภาพในด้านต่างๆ 4 ด้าน กล่าวคือ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านอาคาร และสิ่งก่อสร้าง ประกอบด้วย ที่จำหน่ายบัตรเข้าชม แหล่งท่องเที่ยว สำนักงานที่ทำการ ศูนย์บริการ ที่พักห้องน้ำสาธารณะ ชุมนั่งคอย ร้านค้า ร้านอาหาร ฯลฯ และ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย ชุมทางเข้า ป้ายบอกทางเครื่องหมาย ลานกิจกรรม สวนหย่อม กระจ่าง ม้านั่ง โต๊ะเก้าอี้ การถ่ายเทอากาศระบบแสงสว่างไฟฟ้า ระบบน้ำ การกำจัดของเสียและขยะมูลฝอย รั้ว กำแพง ฯลฯ และ สิ่งอำนวยความสะดวกในด้านความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว อันประกอบด้วย ความปลอดภัยจากโจรผู้ร้ายในแหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ความปลอดภัยจากสัตว์ และพืช ความปลอดภัยจากการพลัดหลง ความปลอดภัยจากภักติธรรมชาติเป็นต้น และ สิ่งอำนวยความสะดวกในด้านป้ายสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย ป้ายต้อนรับนักท่องเที่ยวเข้าสู่พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ป้ายแผนที่แสดงที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว ป้ายแผนที่แสดงจุดที่น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว ป้ายชี้ทางภายในแหล่งท่องเที่ยว ป้ายสื่อ ความหมาย ป้ายเตือนอันตรายนักท่องเที่ยว ป้ายอื่นๆ ที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวทราบ เป็นต้น

ตาราง 18 ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมินความพึงพอใจ						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
ในแหล่งท่องเที่ยวที่มีป้ายแนะนำทิศทาง และข้อมูล	11.86	60.17	26.27	0.85	0.85	3.83	0.63	มาก
มีเส้นทางเข้าสะดวกไปแหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาติ	12.71	50.85	34.75	0.85	0.85	3.75	0.68	มาก
มีการจัดการให้เป็นระบบในการเวรยาม	4.24	64.41	29.66	0.85	0.85	3.73	0.55	มาก
มีการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน	2.54	62.71	32.20	0.85	1.69	3.69	0.53	มาก
มีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนให้กับ นักท่องเที่ยว	4.24	47.46	45.76	1.69	0.85	3.55	0.61	มาก
ภาพรวม						3.71	0.60	มาก

ด้านกิจกรรม

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 19 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดในการแสดงออกถึงอหยาศย์ไมตรีของเจ้าบ้านที่ดี (ค่าเฉลี่ย 4.31) รวมถึงผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเมืองห้วยทรายมีความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวระดับมากในด้านในชุมชนมีการนำเที่ยวชมวิถีชีวิตของชนเผ่า (ค่าเฉลี่ย 4.11) รองลงมากิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีเช่นการบายศรี (ค่าเฉลี่ย 3.97) รองลงมาในชุมชนมีกฎปัญหาในการรักษาการท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.81) และมีกิจกรรมการบันเทิงการแสดงการฟ้อนรำ (ค่าเฉลี่ย 3.57)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.95) เนื่องจาก ในชุมชนมีการนำเที่ยวชมวิถีชีวิตของชนเผ่ามีการแสดงออกถึงอหยาศย์ไมตรีของเจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับมีกฎปัญหาในการรักษาธรรมชาติและการบายศรีเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจในการมาเที่ยวเมืองห้วยทรายแขวงบ่อแก้ว ซึ่งสอดคล้องกับ สิ้นธุ์ สโรบล และคณะ (2546: 8) กล่าวไว้ว่า การที่ภาคเอกชนเข้ามาผูกขาดกิจกรรมการท่องเที่ยวซึ่งเน้นรายได้และความเจริญเติบโตของรัฐกิจท่องเที่ยวแต่เพียงอย่างเดียว อาจทำให้ธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้ประโยชน์เป็นอย่างมาก

ตาราง 19 ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมด้านกิจกรรม

ด้านกิจกรรม	การประเมินความพึงพอใจ						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
มีแสดงออกถึงอัธยาศัยไมตรีของเจ้าบ้านที่ดี	34.75	56.78	5.93	1.69	0.85	4.31	0.58	มากที่สุด
มีกิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีเช่นการบายศรี	16.10	64.41	16.95	1.69	0.85	3.97	0.64	มาก
มีกฎปฎิญาในการรักษาการท่องเที่ยวธรรมชาติ	4.24	70.34	23.73	0.85	0.85	3.81	0.49	มาก
มีกิจกรรมการบันเทิงการแสดงการฟ้อนรำ	5.93	48.31	43.22	1.69	0.85	3.57	0.67	มาก
ในชุมชนมีการนำเที่ยวชมวิถีชีวิตของชนเผ่า	45.76	30.51	10.17	12.71	0.85	4.11	1.04	มาก
ภาพรวม						3.95	0.68	มาก

ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ด้านสิ่งดึงดูดใจ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 20 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดในด้านประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย 4.66) และมีสิ่งปลูกสร้างที่เป็นเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.28) รวมถึงผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเมืองห้วยทรายมีความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวระดับมากในด้านความยั่งยืนทางด้านประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.16) รองลงมามีความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.82) และมีการจัดการเอกลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.72)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.12) ทั้งนี้เนื่องมาจากว่า ในชุมชนมีที่ประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจมีความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านประวัติศาสตร์และที่สำคัญมีสิ่งปลูกสร้างที่เป็นเอกลักษณ์ทางด้านประวัติศาสตร์ในสมัยก่อนซึ่งสอดคล้องกับสินธุ์ สโรบล และคณะ (2546: 232) ได้กล่าวว่า ในชุมชนมีข้อเด่นด้านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมประเพณีหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่และวิถีการผลิตที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวสามารถนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักท่องเที่ยว

ตาราง 20 ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในด้านสิ่งดึงดูดใจ

ด้านสิ่งดึงดูดใจ	การประเมินความพึงพอใจ						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่น่าสนใจ	71.19	18.64	7.63	1.69	0.85	4.66	0.62	มากที่สุด
สิ่งปลูกสร้างที่เป็นเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์	43.22	40.68	14.41	0.85	0.85	4.28	0.74	มากที่สุด
มีความยั่งยืนทางด้านประวัติศาสตร์	22.88	66.95	8.47	0.85	0.85	4.16	0.55	มาก
มีความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านประวัติศาสตร์	8.47	62.71	26.27	1.69	0.85	3.82	0.56	มาก
มีการจัดการอนุรักษณ์แหล่งท่องเที่ยว	7.63	56.78	33.05	1.69	0.85	3.72	0.64	มาก
ภาพรวม						4.12	0.62	มาก

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 21 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากในด้านการเข้าถึงในแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวก (ค่าเฉลี่ย 4.03) และมีเส้นทางเดินเข้าหาแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.79) รองลงมาในชุมชนมีเส้นทางเข้าสะดวกด้วยรถยนต์นั่ง (ค่าเฉลี่ย 3.78) รองลงมามีรถยนต์โดยสารประจำทางในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.55) และมีถนนลาดยางไม่ตลอดสาย (ค่าเฉลี่ย 3.31)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.69) เนื่องจากว่า ในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสะดวกในการเข้าถึงมีเส้นทางเข้าไปสะดวกด้วยรถยนต์นั่งและมีรถยนต์โดยสารประจำทางที่เข้าหาแหล่งท่องเที่ยวซึ่งสอดคล้องกับ ชูสิทธิ์ ชูชาติ (2542: 36) ได้กล่าวไว้ว่า การเข้าไปถึง การเข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบการขนส่งซึ่งประกอบด้วยเส้นทางพาหนะสถานีและผู้ประกอบการ การขนส่งมีวัตถุประสงค์ในการลำเลียงคนและสิ่งของไปยังจุดหมายปลายทางโดยผ่านเส้นทางหรือท่อลำเลียง

ตาราง 21 ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในการเข้าถึง

การเข้าถึง	การประเมินความพึงพอใจ						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
การเข้าถึงในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสะดวก	16.95	68.64	12.71	0.85	0.85	4.03	0.58	มาก
มีเส้นทางการเดินเข้าหาแหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรม	8.47	61.86	27.97	0.85	0.85	3.79	0.60	มาก
ในชุมชนมีเส้นทางเข้าสะดวกด้วยรถยนต์นั่ง	7.63	63.56	26.27	1.69	0.85	3.78	0.60	มาก
มีรถยนต์โดยสารประจำทางในชุมชน	4.24	48.31	44.07	2.54	0.85	3.55	0.62	มาก
มีถนนลาดยางไม่ตลอดสาย	1.69	28.81	67.80	0.85	0.85	3.31	0.55	มาก
ภาพรวม						3.69	0.56	มาก

ด้านที่พัก

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 22 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักแรม(ค่าเฉลี่ย 3.86)และในชุมชนมีที่พักแรมอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.77) รองลงมาในชุมชนในที่พักแรมมีความสะดวก (ค่าเฉลี่ย 3.69) รองลงมาีความปลอดภัยในวิถีชีวิตและทรัพย์สินในที่พัก (ค่าเฉลี่ย 3.69) และในห้องพักมีห้องสุขาและห้องอาบน้ำที่มีความสะดวก (ค่าเฉลี่ย 3.64)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.73) ทั้งนี้เนื่องมาจากว่า ในชุมชนมีที่พักแรมอย่างเพียงพอ มีความสะดวก มีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักและมีความปลอดภัยในวิถีชีวิตและทรัพย์สินในที่พักเป็นอย่างดีซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ภราเดช พัทฒวิเชียร (2544: 10) กล่าวถึง ความปลอดภัยในห้องพักแรมถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่นักท่องเที่ยวใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมที่พักเชิงวัฒนธรรม ดังนั้น ควรมีการจัดการมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักแรม

ตาราง 22 ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในด้านที่พัก

ด้านที่พัก	การประเมินความพึงพอใจ						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
มีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักแรม	16.95	48.31	33.05	0.85	0.85	3.86	0.71	มาก
ในชุมชนมีที่พักแรมอย่างเพียงพอ	15.25	47.46	34.75	1.69	0.85	3.77	0.72	มาก
ในที่พักแรมมีความสะอาด	8.47	50.00	39.83	0.85	0.85	3.69	0.62	มาก
มีความปลอดภัยในวิถีชีวิตและทรัพย์สินในที่พัก	5.00	57.50	35.00	1.67	0.83	3.69	0.56	มาก
ห้องพักมีห้องสุขาและห้องอาบน้ำที่มีความสะอาด	1.69	57.63	38.14	1.69	0.85	3.64	0.52	มาก
ภาพรวม						3.73	0.36	มาก

ด้านสิ่งแวดล้อมสะอาด

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 23 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากในด้านเส้นทางเข้าสะดวกไปแหล่งท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.91) และในแหล่งท่องเที่ยวมีป้ายแนะนำทิศทางและข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.80) รองลงมา มีการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ค่าเฉลี่ย 3.78) รองลงมา มีการจัดการให้เป็นระบบในการเวรยาม (ค่าเฉลี่ย 3.76) และมีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.51)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับน้อย (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.46) ทั้งนี้เนื่องมาจากว่า มีเส้นทางเข้าไปแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ มีป้ายแนะนำทิศทางและข้อมูลต่างๆ มีการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และที่สำคัญมีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับวรรณา วงษ์วานิช (2546: 36) ได้กล่าวว่า โดยปกติแล้วการที่มีนักท่องเที่ยวตัดสินใจจะเดินทางไปยังบริเวณใดบริเวณหนึ่งนั้น สิ่งหนึ่งที่จะต้องคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยเพราะถ้าบริเวณใดมีปัญหาเรื่องความปลอดภัยเกิดขึ้นย่อมมีผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวอีกทั้งชุมชนมีการจัดการสิ่งแวดล้อมสะอาดไว้บริการให้นักท่องเที่ยวเช่น ม้านั่ง ถังขยะและห้องน้ำ

ตาราง 23 ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านสิ่งแวดล้อม	การประเมินความพึงพอใจ						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
มีเส้นทางเข้าสะดวกไปแหล่งท่องเที่ยว	22.88	45.76	28.81	1.69	0.85	3.91	0.76	มาก
ในแหล่งท่องเที่ยวมีป้ายแนะนำทิศทาง และข้อมูล	5.93	65.25	26.27	0.85	1.69	3.80	0.53	มาก
มีการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน	5.08	66.95	25.42	0.85	1.69	3.78	0.54	มาก
มีการจัดการให้เป็นระบบในการเวรยาม	5.93	62.71	29.66	0.85	0.85	3.76	0.55	มาก
มีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนให้กับ นักท่องเที่ยว	6.78	38.98	51.69	1.69	0.85	3.51	0.65	มาก
ภาพรวม						3.75	0.61	มาก

ด้านกิจกรรม

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 24 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดในการแสดงออกถึงอหิชาศัยไมตรีของเจ้าบ้านที่ดี (ค่าเฉลี่ย 4.30) รวมถึงผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเมืองห้วยทรายมีความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวระดับมากในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในการเล่าประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.14) และในชุมชนมีกฎปฎิญาในการรักษาการท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.69) เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลระบุว่า เมืองห้วยทรายมีความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวระดับปานกลางในด้านกิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีเช่นการบายศรี (ค่าเฉลี่ย 3.39) และนอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลระบุว่ามีความพึงพอใจระดับน้อยในด้านกิจกรรมการบันเทิงการแสดงการฟ้อนรำ (ค่าเฉลี่ย 2.43)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.59) ทั้งนี้เนื่องมาจากว่า ในชุมชนมีกิจกรรมการท่องเที่ยวในการเล่าประวัติศาสตร์ในสมัยก่อนมีแสดงออกถึงอหิชาศัยไมตรีของเจ้าบ้านที่ดีคนนั้นคนในชุมชนมีกฎปฎิญาและมีกิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีเช่นการบายศรีหรือ ซึ่งไม่สอดคล้องกับพจนานุกรม (2546: 187) ได้ระบุว่า ผู้นำชุมชนและแกนนำชุมชนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ภายนอกและสภาพปัญหาชุมชนตลอดจนมองแนวทางแก้ไขปัญหาได้แบบชัดเจนและมองกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมหนึ่งหรือกิจกรรมร่วมกิจกรรมเชื่อมต่อแก้ไขปัญหาโดยภาพรวมของชุมชนแล้วกำหนดเป็นวัตถุประสงค์เป้าหมายการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว

ตาราง 24 ความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ด้านกิจกรรม

ด้านกิจกรรม	การประเมินความพึงพอใจ						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
มีการแสดงออกถึงอัธยาศัยไมตรีของเจ้าบ้านที่ดี	35.59	57.63	5.08	0.85	0.85	4.30	0.60	มากที่สุด
มีกิจกรรมการท่องเที่ยวในการเล่าประวัติศาสตร์	53.39	24.58	6.78	13.56	1.69	4.14	1.13	มาก
มีปัญญาในการรักษาการท่องเที่ยวธรรมชาติ	7.63	48.31	38.98	3.39	1.69	3.69	0.61	มาก
มีกิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีเช่นการบายศรี	15.25	27.12	41.53	13.56	2.54	3.39	0.87	ปานกลาง
มีกิจกรรมการบันทึกการแสดงการฟ้อนรำ	4.24	16.10	23.73	32.20	23.73	2.43	0.12	น้อย
ภาพรวม						3.59	0.81	มาก

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ด้านดึงดูดใจ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 25 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านชุมชนมีความสวยงามทางด้านธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.40) และมีแหล่งท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติที่น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย 3.39) รองลงมาในชุมชนมีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้ (ค่าเฉลี่ย 3.18) รองลงมาในชุมชนมีอากาศบริสุทธิ์ (ค่าเฉลี่ย 3.13) รองลงมามีกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การเดินป่าที่วชม (ค่าเฉลี่ย 3.09)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่าการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.23) เนื่องจากในชุมชนมีความสวยงามทางด้านธรรมชาติ มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้และมีกิจกรรมการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ เช่น การเดินป่าที่วชมธรรมชาติเป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ พจนา สวนศรี (2546: 88) กล่าวว่า สิ่งดึงดูดใจของชุมชนคืออะไรมีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวอะไรบ้างให้นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกปลอดภัยเมื่อเข้ามาเที่ยวที่ชุมชนและพื้นที่ในชุมชนมีความเชื่อมโยงกับเส้นทางท่องเที่ยวอื่นได้อย่างไร

ตาราง 25 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในด้านดึงดูดใจ

สิ่งดึงดูดใจด้านธรรมชาติ	การประเมินความพึงพอใจ					$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ชุมชนมีความสวยงามทางด้านธรรมชาติ	3.0	34.0	61.0	1.0	1.0	3.40	0.55	ปานกลาง
มีแหล่งท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติที่น่าสนใจ	3.0	33.0	62.0	1.0	1.0	3.39	0.55	ปานกลาง
ในชุมชนมีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้	10.0	18.0	68.0	3.0	1.0	3.18	0.39	ปานกลาง
ในชุมชนมีอากาศบริสุทธิ์	11.0	14.0	73.0	1.0	1.0	3.13	0.37	ปานกลาง
มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเช่นการเดินป่าเที่ยวชม	10.0	9.0	77.0	2.0	2.0	3.09	0.29	ปานกลาง
ภาพรวม						3.23	0.43	ปานกลาง

ด้านการเข้าถึง

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 26 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านมีเส้นทางเดินเข้าไปแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.14) รองลงมามีรถยนต์โดยสารประจำทางในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.12) รองลงมามีถนนลาดยางไม่ตลอดสายในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.11) รองลงมา มีการเข้าถึงที่สะดวกในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.03) และชุมชนมีเส้นทางเข้าออกได้สะดวกด้วยรถยนต์นั่ง (ค่าเฉลี่ย 3.02)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อกาท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.08) เนื่องจากในชุมชนมีความสะดวกอสังขามีเส้นทางเข้าไปสะดวกด้วยรถยนต์นั่งอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 รองลงมาในชุมชนมีเส้นทางเดินเข้าหาแหล่งท่องเที่ยว ดังที่บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2549: 11) ได้ระบุว่า การบริหารจัดการแหล่งเพื่อให้เกิดการเข้าถึงเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาในประเด็นต่างๆ เช่น ประเภทของการคมนาคมขนส่ง ที่จะให้บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น การขนส่งรถยนต์ รถไฟ ฯลฯ และเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว โดยพิจารณาความสะดวกรวดเร็ว ปลอดภัยมีความเพียงพอของการคมนาคมในแหล่งท่องเที่ยว ทิวทัศน์แง่คุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัยและมีแบบแผนการเดินทางเป็นหมู่คณะนอกนั้นยังมีการอำนวยความสะดวกให้แก่ยานพาหนะและปัญหาการจราจรที่อาจเกิดในแหล่งท่องเที่ยว

ตาราง 26 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในการเข้าถึง

การเข้าถึงด้านธรรมชาติ	การประเมินความพึงพอใจ					$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
มีเส้นทางเดินเข้าไปแหล่งท่องเที่ยว								
ธรรมชาติ	1.0	12.0	78.0	6.0	3.0	3.14	0.38	ปานกลาง
มีรถยนต์โดยสารประจำทางในชุมชน	8.0	12.0	70.0	5.0	5.0	3.12	0.33	ปานกลาง
มีถนนลาดยางไม่ตลอดสาย ในชุมชน	10.0	11.0	74.0	3.0	2.0	3.11	0.31	ปานกลาง
มีการเข้าถึงที่สะดวกในแหล่งท่องเที่ยว								
ธรรมชาติ	10.0	4.0	83.0	1.0	2.0	3.03	0.22	ปานกลาง
ชุมชนมีเส้นทางเข้าออกได้สะดวกด้วย								
รถยนต์นั่ง	9.0	3.0	86.0	1.0	1.0	3.02	0.20	ปานกลาง
ภาพรวม						3.08	0.29	ปานกลาง

ด้านที่พักแรม

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 27 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านที่พักแรมอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.14) และในที่พักแรมมีความสะอาด (ค่าเฉลี่ย 3.13) รองลงมาในชุมชนมีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักแรม (ค่าเฉลี่ย 3.10) รองลงมาในชุมชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในที่พัก (ค่าเฉลี่ย 3.08) และในห้องพักมีห้องสุขาและห้องอาบน้ำที่มีความสะอาด (ค่าเฉลี่ย 3.08)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.10) เนื่องจาก ในชุมชนมีที่พักแรมอย่างเพียงพอมีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในที่พักและที่สำคัญในห้องพักมีห้องสุขาและห้องอาบน้ำมีความสะอาดเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ภราเดช พัทม์วิเชียร (2544: 10) กล่าวถึงความปลอดภัยในห้องพักแรมถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่นักท่องเที่ยวใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมที่พักระหว่างวัน ดังนั้นควรมีการจัดการมาตรการรักษาความปลอดภัยในที่พักแรม

ตาราง 27 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในด้านที่พักแรม

ธรรมชาติ ด้านที่พัก	การประเมินความพึงพอใจ						$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
ในชุมชนที่พักแรมอย่างเพียงพอ	10.0	14.0	68.0	5.0	3.0	3.14	0.35	ปานกลาง	
ในที่พักแรมมีความสะอาด	15.0	13.0	67.0	3.0	2.0	3.13	0.34	ปานกลาง	
ในชุมชนมีสิ่งอำนวยความสะดวก ภายในห้องพักแรม	20.0	10.0	66.0	2.0	2.0	3.10	0.30	ปานกลาง	
ในชุมชนมีความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินในที่พัก	30.0	9.0	58.0	1.0	2.0	3.08	0.31	ปานกลาง	
ในห้องพักมีห้องสุขาและห้อง อาบน้ำที่มี ความสะอาด	10.0	8.0	76.0	4.0	2.0	3.08	0.27	ปานกลาง	
ภาพรวม						3.10	0.31	ปานกลาง	

ด้านสิ่งแวดล้อม

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 28 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านการจัดการให้เป็นระบบในการเวรยาม (ค่าเฉลี่ย 3.12) รองลงมาเป็นการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ค่าเฉลี่ย 3.12) รองลงมาคือรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.07) รองลงมาคือเส้นทางเข้าสะดวกไปแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.04) และในแหล่งท่องเที่ยวมีป้ายแนะนำทิศทางและข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.04)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.07) เนื่องจากว่า ในแหล่งท่องเที่ยวมีป้ายแนะนำทิศทางและข้อมูลต่างๆมีการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและการให้บริการห้องน้ำที่สะอาด ซึ่งสอดคล้องกับ นำชัย ทนุผล (2542: 108) ได้ระบุป้ายสิ่งแวดล้อมเพื่อป้องกันรักษาแหล่งท่องเที่ยวและป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวป้ายที่จำเป็นคือป้ายให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวเช่นป้ายบอกทิศทาง ป้ายบอกกฎระเบียบในการใช้พื้นที่และป้ายเตือนภัยรวมไปถึงชุมชนไม่มีการพัฒนารูปแบบการให้บริการที่ชัดเจน

ตาราง 28 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมินความพึงพอใจ					$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
มีการจัดการให้เป็นระบบในการเวรยาม	20.0	13.0	65.0	1.0	1.0	3.12	0.36	ปานกลาง
มีการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	15.0	13.0	69.0	1.0	2.0	3.12	0.36	ปานกลาง
มีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว	18.0	10.0	67.0	3.0	2.0	3.07	0.35	ปานกลาง
มีเส้นทางเข้าสะดวกไปแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ	10.0	4.0	83.0	1.0	2.0	3.04	0.20	ปานกลาง
ในแหล่งท่องเที่ยวมีป้ายแนะนำทิศทางและข้อมูล	15.0	4.0	78.0	2.0	1.0	3.04	0.20	ปานกลาง
ภาพรวม						3.07	0.30	ปานกลาง

ด้านกิจกรรม

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 29 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านมี ฎบัญญัติในการรักษาการท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.12) รองลงมามีกิจกรรมการต้อนรับตาม ประเพณีเช่นการบายศรี (ค่าเฉลี่ย 3.09) รองลงมามีกิจกรรมการบันเทิงการแสดงการฟ้อนรำ (ค่าเฉลี่ย 3.09) รวมถึงผู้ให้ข้อมูลระบุว่าความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวอยู่ในระดับน้อยในด้านมี กิจกรรมการท่องเที่ยวในการเดินป่าขึ้นเขา (ค่าเฉลี่ย 2.60) และมีแสดงออกถึงอัธยาศัยไมตรีของเจ้า บ้านที่ดี (ค่าเฉลี่ย 2.58)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวม ที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนน เฉลี่ยเท่ากับ 2.89) เนื่องจาก มีกิจกรรมการท่องเที่ยวในการเดินป่าเที่ยวชมธรรมชาติและใน ชุมชนมีภูมิปัญญาในการรักษาธรรมชาติและที่สำคัญมีกิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีเช่นการ บายศรี ในทำนองเดียวกันกับพจนา สนวนศรี (2546: 186) ได้กล่าวว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวเป็น เครื่องมือหนึ่งในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกับคนภายนอกให้เกิดความรู้ความเข้าใจความร่วมมือ ของนักท่องเที่ยวในการเคารพในกฎ กติกา ที่ชุมชนร่วมกันสร้างไว้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ของคนต่างวัฒนธรรม นอกจากนี้ชุมชนยังขาดการจัดแผนพัฒนาความเข้มแข็งด้านการท่องเที่ยว ชุมชน

ตาราง 29 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในด้านกิจกรรม

ด้านกิจกรรม	การประเมินความพึงพอใจ						$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
มีกฎปฎิบัติในการรักษาการท่องเที่ยวธรรมชาติ	2.0	9.0	86.0	1.0	2.0	3.12	0.41	ปานกลาง	
มีกิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีเช่นการบายศรี	2.0	7.0	88.0	2.0	7.0	3.09	0.41	ปานกลาง	
มีกิจกรรมการบันเทิงการแสดงการฟ้อนรำ	2.0	7.0	84.0	2.0	5.0	3.09	0.41	ปานกลาง	
มีกิจกรรมการท่องเที่ยวในการเดินป่าขึ้นเขา	10.0	3.0	51.0	29.0	7.0	2.60	0.67	น้อย	
มีแสดงออกถึงอัธยาศัยไมตรีของเจ้าบ้านที่ดี	20.0	3.0	39.0	31.0	7.0	2.58	0.67	น้อย	
ภาพรวม						2.89	0.51	ปานกลาง	

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ด้านสิ่งดึงดูดใจ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 30 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านการอนุรักษ์เกี่ยวกับวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.11) และมีการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมที่น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย 3.10) รองลงมา มีการรักษาวิถีชีวิตและการแต่งกายของชนเผ่า (ค่าเฉลี่ย 3.07) รองลงมา มีการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมท่านเห็นว่ามีความยั่งยืน (ค่าเฉลี่ย 3.07) และมีกิจกรรมการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการเที่ยวชมหมู่บ้านที่เป็น (ค่าเฉลี่ย 3.03)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.07) เนื่องจากในชุมชนมีวัฒนธรรมที่น่าสนใจมีการรักษาวิถีชีวิตและการแต่งกายและมีกิจกรรมการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมที่สามารถดึงดูดใจให้กับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมากซึ่งสอดคล้องกับ ชุติทธิ์ ชูชาติ (2542: 36) ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งดึงดูดใจเกิดจากสถานที่และเหตุการณ์ สถานที่อาจเกิดจากธรรมชาติสร้างหรือมนุษย์สร้างขึ้น แต่เหตุการณ์ที่น่าประทับใจเกิดจากมนุษย์สร้างเพียงอย่างเดียว

ตาราง 30 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในด้านดึงดูดใจ

ด้านดึงดูดใจ	การประเมินความพึงพอใจ						$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
มีการอนุรักษ์เกี่ยวกับวัฒนธรรม	2.0	7.0	89.0	1.0	1.0	3.11	0.37	ปานกลาง	
มีการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมที่น่าสนใจ	14.0	6.0	78.0	1.0	1.0	3.10	0.36	ปานกลาง	
การรักษาวิถีชีวิตและการแต่งกายของชนเผ่า	20.0	7.0	70.0	2.0	1.0	3.07	0.26	ปานกลาง	
มีการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมท่านเห็นว่ามีความยั่งยืน	16.0	7.0	73.0	3.0	1.0	3.07	0.26	ปานกลาง	
มีกิจกรรมการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการเที่ยวชมหมู่บ้าน	10.0	3.0	81.0	4.0	2.0	3.03	0.17	ปานกลาง	
ภาพรวม						3.07	0.28	ปานกลาง	

ด้านการเข้าถึง

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 31 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านเส้นทางการเดินเข้าหาแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.08) และมีรถยนต์โดยสารประจำทางในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.08) รองลงมามีถนนลาดยางไม่ตลอดสายที่เข้า (ค่าเฉลี่ย 3.08) รองลงมาการเข้าถึงในแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวก (ค่าเฉลี่ย 3.01) และในชุมชนมีเส้นทางเข้าสะดวกด้วยรถยนต์นั่ง (ค่าเฉลี่ย 3.01)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.0) เนื่องจากว่า ในชุมชนมีความสะดวกในการเข้าถึงมีเส้นทางเดินเข้าหาแหล่งท่องเที่ยวและ มีรถยนต์โดยสารประจำทาง ดังที่บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2549: 11) ได้ระบุว่า การบริหารจัดการแหล่ง เพื่อให้เกิดการเข้าถึงเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาในประเด็นต่างๆเช่น ประเภทของการคมนาคมขนส่ง ที่จะให้บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น การขนส่งรถยนต์ รถไฟ ฯลฯและเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว โดยพิจารณาความสะดวกรวดเร็ว ปลอดภัยมีความเพียงพอของการคมนาคมในแหล่งท่องเที่ยว ทิวทัศน์ในแง่คุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัยและมีแบบแผนการเดินทางเป็นหมู่คณะนอกนั้นยังมีการอำนวยความสะดวกให้แก่ยานพาหนะและปัญหาการจราจรที่อาจเกิดในแหล่งท่องเที่ยว

ตาราง 31 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในด้านการเข้าถึง

การเข้าถึง	การประเมินความพึงพอใจ						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
มีเส้นทางการเดินเข้าหาแหล่งท่องเที่ยว								
วัฒนธรรม	12.0	8.0	71.0	5.0	4.0	3.08	0.27	ปานกลาง
มีรถยนต์โดยสารประจำทางในชุมชน	10.0	8.0	72.0	6.0	4.0	3.08	0.27	ปานกลาง
มีถนนลาดยางไม่ตลอดสายที่เข้า	10.0	8.0	75.0	4.0	3.0	3.08	0.27	ปานกลาง
การเข้าถึงในแหล่งท่องเที่ยวมีความ								
สะดวก	21.0	2.0	73.0	1.0	3.0	3.01	0.17	ปานกลาง
ในชุมชนมีเส้นทางเข้าสะดวกด้วย								
รถยนต์นั่ง	10.0	2.0	85.0	1.0	2.0	3.01	0.17	ปานกลาง
ภาพรวม						3.05	0.23	ปานกลาง

ด้านที่พัก

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 32 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักแรม (ค่าเฉลี่ย 3.18) รองลงมาคือความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในที่พัก (ค่าเฉลี่ย 3.15) รองลงมาคือห้องพักมีห้องสุขาและห้องอาบน้ำที่มีความสะอาด (ค่าเฉลี่ย 3.13) รองลงมาคือที่พักแรมอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.11) และที่พักแรมมีความสะอาด (ค่าเฉลี่ย 3.11)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.13) ทั้งนี้เนื่องมาจากว่าในที่พักแรมมีความสะอาดและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในที่พักของนักท่องเที่ยว

ตาราง 32 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในด้านที่พัก

ด้านที่พัก	การประเมินความพึงพอใจ					$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
มีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักแรม	1.0	18.0	77.0	2.0	2.0	3.18	0.46	ปานกลาง
มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในที่พัก	1.0	15.0	80.0	2.0	2.0	3.15	0.43	ปานกลาง
ห้องพักมีห้องสุขาและห้อง อ่างน้ำที่มีความสะอาด	1.0	13.0	81.0	2.0	3.0	3.13	0.42	ปานกลาง
มีที่พักแรมอย่างเพียงพอ	20.0	11.0	66.0	1.0	2.0	3.11	0.31	ปานกลาง
ที่พักแรมมีความสะอาด	20.0	11.0	66.0	1.0	2.0	3.11	0.31	ปานกลาง
ภาพรวม						3.13	0.39	ปานกลาง

ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 33 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านเส้นทางเข้าสะดวกไปแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.06) และในแหล่งท่องเที่ยวที่มีป้ายแนะนำทิศทางและข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.06) รองลงมา มีการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ค่าเฉลี่ย 3.06) รองลงมา มีการจัดการให้เป็นระบบในการเวรยาม (ค่าเฉลี่ย 3.05) และมีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.05)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.05) เนื่องจากว่าเส้นทางเข้าไปแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ มีป้ายแนะนำทิศทางและข้อมูลต่างๆ ในชุมชนมีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนภายในชุมชนซึ่งสอดคล้องกับ นำชัย ทนุผล (2542: 108) ได้ระบุป้ายสิ่งแวดล้อมความสะดวกเพื่อป้องกันรักษาแหล่งท่องเที่ยวและป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว ป้ายที่จำเป็นคือ ป้ายให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว เช่น ป้ายบอกทิศทาง ป้ายบอกกฎระเบียบในการใช้พื้นที่ และป้ายเตือนภัย รวมไปถึงชุมชนไม่มีการพัฒนารูปแบบการให้บริการที่ชัดเจน

ตาราง 33 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมินความพึงพอใจ					$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
มีเส้นทางเข้าสะดวกไปแหล่งท่องเที่ยว								
ธรรมชาติ	30.0	7.0	59.0	1.0	3.0	3.06	0.28	ปานกลาง
ในแหล่งท่องเที่ยวมีป้ายแนะนำทิศทางและ								
ข้อมูล	20.0	7.0	70.0	1.0	2.0	3.06	0.28	ปานกลาง
มีการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและ								
ทรัพย์สิน	18.0	8.0	7.0	2.0	2.0	3.06	0.31	ปานกลาง
มีการจัดการให้เป็นระบบในการเวรยาม	8.0	8.0	79.0	3.0	2.0	3.05	0.33	ปานกลาง
มีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว	19.0	9.0	67.0	4.0	1.0	3.05	0.36	ปานกลาง
ภาพรวม						3.05	0.13	ปานกลาง

ด้านกิจกรรม

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 34 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านกฎ
บัญญัติในการรักษาการท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.06) และมีกิจกรรมการต้อนรับตามประเพณี
เช่นการบายศรี (ค่าเฉลี่ย 3.01) รองลงมาในชุมชนมีกิจกรรมการบันเทิงการแสดงการฟ้อนรำ
(ค่าเฉลี่ย 3.00) และในชุมชนมีการนำเที่ยวชมวิถีชีวิตของชนเผ่า (ค่าเฉลี่ย 2.61) รวมถึงผู้ให้ข้อมูล
ระบุว่า เมืองห้วยทรายมีความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวระดับน้อย ในด้านการแสดงออกถึง
อัธยาศัยไมตรีของเจ้าบ้านที่ดี (ค่าเฉลี่ย 2.60)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวม
ที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับปาน
กลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.85) ทั้งนี้เนื่องมาจากว่า ในชุมชนมีการนำเที่ยวชมวิถีชีวิตของชน
เผ่ามีการแสดงออกถึงอัธยาศัยไมตรีของเจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับจากคนในชุมชน

ตาราง 34 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในด้านกิจกรรม

ด้านกิจกรรม	การประเมินความพึงพอใจ						$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
กฎปัญหาในการรักษาการท่องเที่ยวธรรมชาติ	1.0	4.0	90.0	3.0	2.0	3.06	0.28	ปานกลาง	
มีกิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีเช่นการบายศรี	1.0	3.0	93.0	2.0	1.0	3.01	0.36	ปานกลาง	
มีกิจกรรมการบันเทิงการแสดงการฟ้อนรำ	1.0	2.0	94.0	2.0	1.0	3.00	0.35	ปานกลาง	
ในชุมชนมีการนำเที่ยวชมวิถีชีวิตของชนเผ่า	20.0	1.0	48.0	22.0	9.0	2.61	0.66	ปานกลาง	
มีแสดงออกถึงอัธยาศัยไมตรีของเจ้าบ้านที่ดี	15.0	15.0	40.0	20.0	10.0	2.60	0.67	น้อย	
ภาพรวม						2.85	0.46	ปานกลาง	

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ด้านดึงดูดใจ

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 35 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย 3.04) และในชุมชนมีความยั่งยืนทางด้านศิลปะ (ค่าเฉลี่ย 3.04) รองลงมาในชุมชนมีความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.03) รองลงมามีสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย 3.02) และมีการจัดการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.00)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.02) เนื่องจากว่าใน ชุมชนมีที่ประวัติศาสตร์น่าสนใจมีความยั่งยืน การท่องเที่ยวและมีการจัดการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกันกับ ชูสิทธิ์ ชูชาติ (2542: 36) ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งดึงดูดใจเกิดจากสถานที่และเหตุการณ์ สถานที่อาจเกิดจากธรรมชาติสร้างหรือมนุษย์สร้างขึ้น แต่เหตุการณ์ที่น่าประทับใจเกิดจากมนุษย์สร้างเพียงอย่างเดียว

ตาราง 35 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยงที่มีต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในด้านดึงดูดใจ

ด้านดึงดูดใจ	การประเมินความพึงพอใจ						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่น่าสนใจ	14.0	15.0	67.0	2.0	2.0	3.04	0.24	ปานกลาง
มีความยั่งยืนทางด้านศิลปประศาสตร์	1.0	3.0	93.0	1.0	2.0	3.04	0.28	ปานกลาง
มีความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านประวัติศาสตร์	20.0	3.0	71.0	3.0	3.0	3.03	0.17	ปานกลาง
มีสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่น่าสนใจ	10.0	2.0	83.0	2.0	3.0	3.02	0.14	ปานกลาง
มีการจัดการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์	20.0	10.0	66.0	2.0	2.0	3.00	0.00	ปานกลาง
ภาพรวม						3.02	0.17	ปานกลาง

ด้านการเข้าถึง

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 36 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านรถยนต์โดยสารประจำทาง (ค่าเฉลี่ย 3.15) และมีเส้นทางการเดินเข้าหาแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.14) รองลงมามีถนนลาดยางไม่ตลอดสาย (ค่าเฉลี่ย 3.14) รองลงมาการเข้าถึงในแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวก (ค่าเฉลี่ย 3.01) และในชุมชนมีเส้นทางเข้าสะดวกด้วยรถยนต์นั่ง (ค่าเฉลี่ย 3.01)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.09) ทั้งนี้เนื่องมาจากว่า ในแหล่งท่องเที่ยวมีการเข้าถึงมีความสะดวกมีเส้นทางเดินเข้าหาแหล่งท่องเที่ยวมีรถยนต์โดยสารประจำทาง ซึ่งสอดคล้องกันกับบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2549: 11) ได้ระบุว่า การบริหารจัดการ แหล่งเพื่อให้เกิดการเข้าถึงเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาในประเด็นต่างๆ เช่น ประเภทของการคมนาคมขนส่ง ที่จะให้บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น การขนส่งรถยนต์ รถไฟ ฯลฯ และเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว โดยพิจารณาความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัยมีความเพียงพอของการคมนาคมในแหล่งท่องเที่ยว ทิมองในแง่คุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัยและมีแบบแผนการเดินทางเป็นหมู่คณะ นอกนั้นยังมีการอำนวยความสะดวกให้แก่ยานพาหนะและปัญหาการจราจรที่อาจเกิดในแหล่งท่องเที่ยว

ตาราง 36 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในด้านการเข้าถึง

การเข้าถึง	การประเมินความพึงพอใจ						$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
มีรถยนต์โดยสารประจำทาง	1.0	14.0	82.0	1.0	2.0	3.15	0.41	ปานกลาง	
มีเส้นทางการเดินเข้าหาแหล่งท่องเที่ยว									
วัฒนธรรม	1.0	13.0	82.0	1.0	3.0	3.14	0.40	ปานกลาง	
มีถนนลาดยางไม่ตลอดสาย	1.0	13.0	82.0	1.0	3.0	3.14	0.40	ปานกลาง	
การเข้าถึงในแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวก	20.0	1.0	68.0	6.0	5.0	3.01	0.10	ปานกลาง	
ในชุมชนมีเส้นทางเข้าสะดวกด้วยรถยนต์นั่ง	30.0	2.0	66.0	1.0	1.0	3.01	0.17	ปานกลาง	
ภาพรวม						3.09	0.30	ปานกลาง	

ด้านที่พักแรม

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 37 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านที่พักแรมอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.15) และในที่พักแรมมีความสะอาด (ค่าเฉลี่ย 3.15) รองลงมาคือถึงอำนวยความสะดวกภายในห้องพักแรม (ค่าเฉลี่ย 3.09) รองลงมาคือความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในที่พัก (ค่าเฉลี่ย 3.08) และในห้องพักมีห้องสุขาและห้อง อาบน้ำที่มีความสะอาด (ค่าเฉลี่ย 3.08)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.17) ทั้งนี้เนื่องมาจากว่า ในที่พักแรมมีความสะอาด มีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักแรมและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในที่พักเป็นอย่างดี

ตาราง 37 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในด้านที่พักแรม

ด้านที่พัก	การประเมินความพึงพอใจ						$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
ในชุมชนที่พักแรมอย่างเพียงพอ	1.0	15.0	80.0	2.0	2.0	3.15	0.43	ปานกลาง	
ในที่พักแรมมีความสะอาด	1.0	15.0	79.0	2.0	3.0	3.15	0.43	ปานกลาง	
มีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักแรม	20.0	11.0	66.0	2.0	1.0	3.09	0.35	ปานกลาง	
มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในที่พัก	15.0	90.	74.0	1.0	1.0	3.08	0.31	ปานกลาง	
ห้องพักมีห้องสุขาและห้อง อ่างน้ำที่มีความสะอาด	20.0	9.0	67.0	1.0	3.0	3.08	0.31	ปานกลาง	
ภาพรวม						3.11	0.37	ปานกลาง	

ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 38 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านเส้นทางเข้าสะดวกไปแหล่งท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.05) และในชุมชนมีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.05) รองลงมา มีการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ค่าเฉลี่ย 3.04) รองลงมาในแหล่งท่องเที่ยวมีป้ายแนะนำทิศทางและข้อมูลในการเที่ยวชม (ค่าเฉลี่ย 3.02) และในชุมชนมีการจัดการให้เป็นระบบในการเวรยาม (ค่าเฉลี่ย 3.02)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.03) ทั้งนี้เนื่องมาจากว่า มีเส้นทางเข้าไปแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และในแหล่งท่องเที่ยวมีป้ายแนะนำทิศทางและข้อมูลต่างๆมีการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับ นำชัย ทนุผล (2542: 108) ได้ระบุปัจจัยสิ่งแวดล้อมสะดวกเพื่อป้องกันรักษาแหล่งท่องเที่ยวและป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว ปัจจัยที่จำเป็นคือ ปัจจัยให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว เช่น ป้ายบอกทิศทาง ป้ายบอกกฎระเบียบในการใช้พื้นที่ และป้ายเตือนภัย รวมไปถึงชุมชนไม่มีการพัฒนารูปแบบการให้บริการที่ชัดเจน

ตาราง 38 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมินความพึงพอใจ						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
มีเส้นทางเข้าสะดวกไปแหล่งท่องเที่ยว	40.0	6.0	51.0	1.0	2.0	3.05	0.26	ปานกลาง
มีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว	15.0	6.0	73.0	1.0	5.0	3.05	0.26	ปานกลาง
มีการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	10.0	5.0	80.0	1.0	4.0	3.04	0.24	ปานกลาง
ในแหล่งท่องเที่ยวมีป้ายแนะนำทิศทางและข้อมูล	30.0	4.0	61.0	2.0	3.0	3.02	0.24	ปานกลาง
มีการจัดการให้เป็นระบบในการเวรยาม	10.0	4.0	83.0	1.0	2.0	3.02	0.22	ปานกลาง
ภาพรวม						3.03	0.25	ปานกลาง

ด้านกิจกรรม

ผลการวิจัยข้อมูลในตาราง 39 ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในการเล่าประวัติศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.04) และชุมชนมีการแสดงออกถึงอัธยาศัยไมตรีของเจ้าบ้านที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.03) รองลงมาในชุมชนมีกฎปฎิบัติการรักษาการท่องเที่ยวธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 2.90) รวมถึงผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเมืองห้วยทรายมีความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวระดับน้อยในด้านกิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีเช่นการบายศรี (ค่าเฉลี่ย 2.38) และในชุมชนมีกิจกรรมการบันเทิงการแสดงการฟ้อนรำ (ค่าเฉลี่ย 2.27)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.72) ทั้งนี้เนื่องมาจากว่า ในชุมชนมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่นมีการบอกเล่าประวัติศาสตร์และมีการแสดงออกถึงอัธยาศัยไมตรีของเจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับ และมีกิจกรรมบันเทิงการแสดงการฟ้อนรำที่สามารถดึงดูดใจให้กับนักท่องเที่ยวซึ่งสอดคล้องกับสินธุ์ สโรบล และคณะ (2546: 8) กล่าวไว้ว่า การที่ภาคเอกชนเข้ามาผูกขาดกิจกรรมการท่องเที่ยวซึ่งเน้นรายได้และความเจริญเติบโตของธุรกิจท่องเที่ยวแต่เพียงอย่างเดียว อาจทำให้ธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้ประโยชน์เป็นอย่างมาก

ตาราง 39 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ด้านกิจกรรม

ด้านกิจกรรม	การประเมินความพึงพอใจ						S.D	ระดับความสำคัญ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$		
มีกิจกรรมการท่องเที่ยวในการเล่าประวัติศาสตร์	10.0	6.0	77.0	2.0	5.0	3.04	0.28	ปานกลาง
มีการแสดงออกถึงอัธยาศัยไมตรีของเจ้าบ้านที่ดี	30.0	6.0	60.0	3.0	1.0	3.03	0.30	ปานกลาง
มีปัญญญาในการรักษาการท่องเที่ยวธรรมชาติ	10.0	2.0	78.0	8.0	2.0	2.90	0.41	ปานกลาง
มีกิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีเช่นการบายศรี	5.0	5.0	40.0	38.0	12.0	2.38	0.69	น้อย
มีกิจกรรมการบันเทิงการแสดงการฟ้อนรำ	5.0	5.0	36.0	35.0	19.0	2.27	0.76	น้อย
ภาพรวม						2.72	0.49	ปานกลาง